The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by the Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8500
Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second Class Matter March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by the Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8500
Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. IX. Kaina 3c Chicago, Ill., Panedėlis, Liepos-July 17 d., 1922 No. 166

Hardingas norįs užgriebt kasyklas

Žydų pogromas Radunėj

Francija vėl priešinasi Vokietijai

Angliakasiai atmetė prezidento siulomą arbitraciją

Hardingas griebsis aštresnių priemonių ir gal užgriebs kasyklas.

WASHINGTON, liepos 16.— Vyriausias angliakasių unijos "policy" komitetas atmetė prezidento Hardingo pasiulytąją arbitraciją ir apie tai jau pranešė prezidentui. Kartu su atmetimu pasiulymo yra pridėta ilgas paaiškinimas. Hardingas priėmė komitetą, išklausė pareiškimą apie atmetimą jo pasiulymo ir tik pridurė, kad jis tikisi, jog angliakasiai supranta visą jų žingsnio rustumą.

Prezidentas Hardingas ir visa valdžia dabar galvoja kokių reikia griebtis priemonių, kad atidarius anglių kasyklas ir kad išnaujo jose prasidėtų anglių produkcija. Tarp svarstomųjų priemonių yra valdžios laikinis paėmimas ir operavimas kasyklų. Prezidentas mano, kad jis turi užtektinai galios tai padaryti. Kartu svarstoma sušaukti ir kongresą suteikti prezidentui įgaliojimą paimti kasyklas. Kita svarstomoji priemonė, yra kad patįs kasyklų savininkai atidarytų kasyklas, o valdžia atsišauks į savanorius darbininkus eiti ir dirbti į kasyklas, kad pašalinus anglių badą. Valdžia tokiems streiklaužiams suteiksianti pilną apsaugą.

Tečiaus nė prezidentas Hardingas, nė valdžia nieko neskelbs apie tai iki ji nebus aplaikiusi žinios nuo kasyklų savininkų apie priėmimą ar atmetimą prezidento siulomos arbitracijos. Kasyklų savininkai laikys savo susirinkimą šiandie ir jame bus nuspręsta siulomos arbitracijos dalyke. Valdžia ketinanti elgtis griežčiau, jei ir kasyklų savininkai atmes prezidento Hardingo pasiulymą. Betgi manoma, kad kasyklų savininkai prezidento siulymą priims, nes jį atmetė angliakasiai ir todel savininkai nieko negali pralaimėti jį priimdami, o tik pasigriebti valdžiai. Bet ir jie priima Hardingo pasiulymę tik principe, svarbesniuose dalykuose, bet ne visas sąlygas.

Žydų pogromas Vilnijoje.

Lenkų atgabenti partizanai-kavaleristai buvo užpuolę Radunės žydus.

VILNIUS, liepos 15. — Nusigandę žydai bėga iš netoliuo miestelio Radin (Radunės?), po puolimui 100 ginkluotų raitelių, turbut lietuvių. Pagalba kulkasvaidžių puolikai suvarė žydus į sinagogos kiemą ir ten juos smarkiai nuplakė, nuplėšdami nuo žydų drabužius ir pasiimdami jų asmeninį turtą.

Nebuvo pasigailėta nė 80 metų senių, o su studentais pas kilbusio šioj vietoj Talmudo instituto apseita be pasigailėjimo.

"Namas Radin rabino, augšto scholastiko, žinomo žydijoj kaipo "Chefec Chaim," buvo apipultas ir nors jis sirgo, buvo išvilktas iš lovos, o puolikai paėmė visus vertesnius dalykus. Puolikai išplėšė didžiumą sankrovų žydų kvartale."

(Šitą žydų pogromą surengė ne lietuviai, bet veikiausia lenkų partizanai, kurių Vilniaus lenkų valdžia atsigabeno iš Poznanės ir k. Jie siaučia palei neutralinį zoną ir persirėdę civiliniais drabužiais, puola lietuvius. Tankiai lenkų kavarielistai ir pėstininkai irgi buna aprėdomi civiliniais drabužiais, darimui puolimų neutraliniame zone, kad paskui už tą apkaltinus lietuvius. Tokie lenkų raiteliai nesenai padarė porą užpuolimų ant Širvintos, bet tapo atmušti).

Francija priešinasi suteikimui Vokietijai moratoriumo

Nepasiduos nė didžiumos talkininkų nutarimui. Reikalaus užgriebti visas Vokietijos pajamas.

PARYŽIUS, liepos 16. — Francija nepasiduos didžiumos talkininkų kontribucijos komisijos nutarimui, kuris suteiks Vokietijai moratoriumą (paliuosavimo nuo mokėjimo) ant piniginės kontribucijos per 30 mėnesių.

Jeigu Anglijos, Italijos ir Belgijos delegatai balsuos prieš Franciją, kuriai priklauso gauti 52 nuoš. visos kontribucijos sumos, tai Francijos valdžia veiks pati viena, kad visomis jai prieinamomis priemonėmis išgavus iš Vokietijos priklausančią jai dalį kontribucijos.

Francijos nusistatymą padaryti kokį nors atskirą spaudimą į Vokietiją, aiškiai pasako pusiau oficialinis Temps. Tą pačią nuomonę pareiškia ir Francijos augščiausieji valdininkai, kurie tikisi, kad ir Belgija pasekė Francijos pavyzdžių. Belgija gi yra persveriantis balsas kontribucijos komisijoje, kuri susideda iš 4 delegatų.

"Pirm negu komisija svarstys moratoriumą, ji turi užgriebti visas Vokietijos pajamas, kurios gali su nauda prisidėti prie užmokėjimo kontribucijos. Ji turi, jei bus reikalas, uždrausti mokėjimą vidurinės skolos", sako valdžios organas Temps.

"Jeigu delegatai kitų valstybių atsisakys veikti šiame dalyke, jie pradės draskyti aštuntą skirsnį Versailles sutarties. Francija tik savim gali pasitikėti atgavime savo reikalavimų ir ji turi griebtis tokių priemonių, kurias ji skaito geromis."

Temps sako, kad premieras Poincare tikrai nevažiuos į Londoną, kad su premieru Lloyd George apsvarstyti moratoriumą, delei Anglijos nepritarimo užgriebimui visų Vokietijos pajamų.

Francuzai sako, kad jei moratoriumas bus prailgintas neaprubežiuotam laikui ir jei jis bus suteiktas del pigumo markės, Francija pareikalaus greitai užmokėti $7,000,000,000 Francijos pinigais, kuriuos ji išleido atsteigimui nuteriotųjų žemių. Paryžius skaito, kad pigumas markės paeina ne nuo kontribucijos, o nuo nepaliaujamo spausdinimo popierinių markių.

Vokietija užmokėjo kontribuciją.

Vokietija vakar pilnai užmokėjo pripuolančią kontribucijos dalį — 50,000,000 auksmarkių. Sekamą kontribucijos dalį Vokietijai reikės mokėti rugpjučio 15 d.

Nežiurint grumojimų, tarybos apie Francijos ir Anglijos apie panaikinimą Anglijos dalies kontribucijos ir taipjau apimančios Francijos skolas Anglijai, tęsiasi ir jos galbut prisidės prie pagerinimo padėties.

Pelnagaudos puotauja.

MASKVA, liepos 16. — Orgijos siaučia dabar kasnakt Maskvoje. Kavinės ir restauracijos yra pilnos gerai pasirėdžiusių žmonių, kurie moka augštas kainas, kad galėjus dalyvauti Maskvos naktiniame gyvenime. Tik labai turtingi gali lankyti kavines, nes Maskvoj pragyvenimas yra daug brangesnis, negu kuriame kitame pasaulio mieste. Lankytojais didžiumoj yra pelnagaudos, žmonių praminti "spekšais".

Maskvos atsisteigimas žengia. Šimtai didžiųjų biznio įstaigų ir namų tapo pataisyti ir naujos sankrovos atsidarinėja.

Atmetė Fordo pasiulymą.

WASHINGTON, liepos 16.— Senato agrikulturos komitetas 9 balsais prieš 7 atmetė Henry Fordo pasiulymą paimti iš valdžios Muscle Schoals, Ala., ir juos operuoti. Valdžia buvo pradėjusi ten laike karo budavoti dideles amunicijos dirbtuves, bet jų nepabaigė. Fordas manė ten išdirbinėti dirbtines trąšas, kam labai priešinosi trąšų trustas.

Nuteisė kalėjiman.

CHICAGO. — Namų budavotojų tarybos prezidentas Fred Mader vakar tapo nuteistas vieniems metams kalėjiman ir priteistas užsimokėti $1,000 pabaudos neva del suokalbio trukdyti budavojimui Drake viešbučio, kad išgavus iš kontorių pinigų.

Teisėjas atmetė reikalavimą naujo bylos nagrinėjimo, bet davė 60 dienų apeliacijai ir tam laikui atidėjo bausmės vykinimą.

Daroma sutartis su Šveicarija.

WASHINGTON liepos 13 d. (Elta). — Šveicarijos vyriausybė yra pasisiulusi Lietuvai pasikeisti deklaracijomis del šių valstybių piliečių teisių Lietuvoje ir Šveicarijoje, kai del jų asmens, kilnojamojo ir nekilnojamojo turto, jų užsiemimo prekyba ir pramonė, del nusikaltusiųjų išdavimo, del teisminės pagalbos ir del pirmosios pagelbos susirgus. Lietuva su mažomis pataisomis sutiko su Šveicarijos vyriausybės patiektuoju projektu.

Prezidentas Hardingas ir geležinkeliečiai.

Reikalauja, kad geležinkeliečiai nusilenktų geležinkelių darbo tarybai.

WASHINGTON, liepos 16.— Kelių darbininkų unijos prezidentas Grable nuvyko pas prezidentą Hardingą ir prašė jį griebtis aštriausių priemonių, kad sušaukus geležinkelių savininkų ir streikuojančių geležinkelių dirbtuvių darbininkų konferenciją ir kaip nors sutaikius streiką, nes kitaip geležinkeliečių streikas turės išsiplėsti. Jis sakė, kad ir jam sunku suvaldyti kelių darbininkus, tarp kurių atsirado "mosuotojų laudona vėliava," kurie reikalauja tuojaus paskelbti streiką, nes taip yra nutarį patįs darbininkai visuotinu balsavimu.

Valdžia irgi esanti nusispren dusi ką-nors veikti ir mananti pašaukti savanorius darbininkus, jei geležinkeliai nesusitaikins su streikieriais ir jei iki panedėlio daugiau pašto traukinių sustos vaikščioję. Bet apie tai dar nieko viešai neskelbiama.

Prezidentas Hardingas pranešė Gable, kad jis daro viską, kad sutaikius streiką ir jis nepabijosiąs panaudoti griežčiausių jam prieinamų priemonių, kad tik užbaigus ginčus. Gable įteikė prezidentui sąrašą atsitikimų, kur geležinkeliai sulaužė geležinkelių darbo tarybos nuosprendžius. Prezidentas delei to išreiškęs didelį nusistebėjimą, nes jis buk nežinojęs, kad geležinkeliai taip elgiasi. Jeigu jis butų žinojęs apie tai pirmiau, kad jis butų pradėjęs veikti prieš geležinkelius dar prieš streiko pradžią.

Hardingas tečiaus pakartojo, kad valdžia visomis savo spėkomis rems geležinkelių darbo tarybą ir reikalaus, kad jos nuosprendžius pildytų kaip geležinkeliai, taip ir geležinkelių darbininkai. Jis sakė, kad tą darbo tarybą įkurė kongresas rišimui ginčų tarp geležinkelių ir darbininkų ir kad neprileidus sustabdymo transportacijos. Jeigu įstatymai esą neteisingi ir neganėtini, tai esą galima paprašyti kongreso juos papildyti, bet įstatymų papildymų negalima išgauti streikais ir trukdymu transportacijai.

Veda derybas.

CHICAGO. — Geležinkelių darbo tarybos pirmininkas Hooper veda derybas su geležinkelių savininkais ir su streikuojančiais geležinkelių dirbtuvių darbininkais. Bet derybos nevyksta. Geležinkeliečiai reikalauja keturių koncesijų, kuomet geležinkeliai sutinka duoti tik vieną. Hooper dabar bando rasti tokias susitaikimo sąlygas, kurios butų priimtinos abiems pusėms.

Kunigas areštuotas.

PORT HURON, Mich., liepos 16. — Netoli čia viešbutyj kartu su 19 m. mergina Hughes tapo areštuotas kun. Walter W. Culp iš Spring Valley, Ohio. Jis pabėgo su ta mergina, palikęs savo pačią ir 9 vaikus ir atsisako pas juos grįšti, nes jo pati esanti tamsi ir bemokslė, o tą merginą jis taip mylįs.

Italijos fascisti vėl puola socialistus.

Užgriebė miestą ir degina ir daužo darbininkų sales ir laikraščius.

LONDONAS, liepos 16. — Iš Milano pranešama, kad tukstančiai fascisti užėmė Cremona, Italijoj, nuveikė karabinierius ir pradėjo puolimus ant socialistų, kokie nesenai buvo Bolognoj.

Fascisti pirmiausia užpuolė darbininkų salę, sulaužė rakandus, išmetė knygas ir popieras į gatvę ir paskui salę sudegino. Po to jie užpuolė socialistų Eco del Popolo, sudaužė spaustuvę ir sulaužė presus. Vėliau gi fascisti užpuolė socialistų kooperacijas, sudaužydami sankrovų įrengimus ir išmėtidami prekes.

Į Cremoną pasiųsti kareiviai, kad įvykinus ten tvarką.

Pirmoji Lietuvos sutartis su Vatikanu.

WASHINGTON, liepos 13 d. (Elta). — Lietuvos Vyriausybei pareikalavus, apaštalų vizit. Lietuvai Zecchini sutiko pasirašyti sutartį, sulig kurio 10 lenkų vienuolių benediktinų turi apleisti Lietuvą. Jos pasiima iš vienuolyno po 3000 auksinų savo įneštų pinigų ir atsisako nuo visų tolesnių pretensijų prie Lietuvos vyriausybės ir prie vienuolyno. Tai yra pirmas sutarimas su Vatikanu.

Japonija pirktų Sachaliną

TOKIO, liepos 13. — Pasak Jorozu, Japonijos valdžia svarsto sumanymą nupirkti iš Rusijos Sachalino salą.

Saužudystės banga.

CHICAGO. — Pereitą subatą Chicagoje buvo tikra saužudyščių diena. Penki žmonės nusižudė, o trįs guli ligonbučiuose, bet veikiausia ir jie mirs.

Kompanijos pienas užnuodijo 60 streiklaužių.

CHICAGO. — Pienas, kurį parupino savo streiklaužiams Chicago, Milwaukee and St. Paul geležinkelis, užnuodijo daugiau kaip 60 streiklaužių to geležinkelio dirbtuvėse prie Grand Ave. ir Sacramento Blvd. Streiklaužiai po to sunkiai, bet nepavojingai susirgo. Kompanija apie tai nepranešė, nė policijai, nė sveikatos departamentui, kaip to reikalauja įstatymai.

7 žmonės žuvo.

PHILADELPHIA, Pa., liepos 16. — Gautomis iš Londono žiniomis, ekspedicija į Everest kalno viršunę turėjo grįšti nepasiekusi to augščio pasaulyj kalno viršunės delei sniego nuslinkimo, kuriame žuvo 7 ekspedicijos darbininkai.

WASHINGTON, liepos 12.— Darbo sekretorius Davis paskelbė, kad kasmet apie 1,000 jaunesnių kaip 18 m. vaikų buna areštuojama už peržengimą federalinių įstatymų, didelė dilžiuma jų už peržengimą pašto įstatymų.

Lietuvos žinios

Iš Vilniaus.

Del poznaniakų sodinimo Vilniaus krašte.

"Gazeta Krajowa" rašo, jog jei šio krašto atstovai butų dalyvavę Varšuvos seime svarstant kareivių kolonizavimą Vilniaus krašte ir Guduose, butų pasisakę prieš svetimųjų sodinimą. Berods jie taip ir yra pasisakę Vilniaus "seime". Dabartiniai įterptieji tarp gudų ar lietuvių poznaniokai — kolonistai, Lenkų vyriausybės proteguojami ir šelpiami, įgyja vietoje visuotinos neapykantos. Jų sodinimo atviras tikslas — sulenkinti vietos gyventojus, bet jie to nepasieks. Yra jau atsitikimų, jog net vietos lenkai kartu su nelenkais stoja prieš tuos nekviestuosius ateivius. Pavojui gi užėjus, pavyzdžiui bolševikams įsiveržus, poznaniakai pirmi bėgs, susodinę į vežimus savo šeimynas ir mantą.

Švenčionių gimnazija atgavo namus. Lenkų didžiavyrio kun. Višniausko išvytoji lietuvių gimnazija atgavo savo, kad ir to niekšo suardytus, namus. Po to dar Višniauskio pakurstytas Magatas buvo užvedęs bylą, priskodinėdamas, jog tie namai esą parapijos bet gegužės 22 d. teisme ją pralošė.

Lenkų vyriausybės atsilyginimas. Lenkų vyriausybė buvo sudariusi Vilsiaus "seime" vadinamąją "lietuvių delegaciją" kuri prašė prisijungimo prie lenkų, peikė savo mokyklas ir reikalavo lenkiškų. Tą "delegaciją" vedė valsčiaus raštininkas Ropė. Dabar jis jau nebereikalisgas ir Lenkų vyriausybės pašalintas nuo vietos, akmenis vežinėja Daugeliškio žydų sinagogai.

Tam tikras įstatymas apie žydų bendruomeses Vilniaus krašte. Vilniaus krašto delegaturos tikybų skyrius žadėjo Vilniaus krašte įvesti Lenkų įstatymą apie žydų "gminas".

Vilniaus žydų visuomenė griežtai protestavo ir pasak "unzer Fraind", tasai sumanymas esąs atmestas. Dabartiniu laiku esąs išdirbamas tam tikras įstatymas apie žydų bendruomenes, kuris skiriasis nuo Lenkų įstatymo ir busiąs pritaikytas specifinėms Vilniaus krašto sąlygomis.

Lietuva pripažinta de jure.

E. KAUNAS, — Musų atstovybė Paryžiuje pranešą, jog Ambasadorių konferencija birželio 30 dieną principialiai išsprendė pripažint Lietuvą de jure.

Musų de jure klausimas.

E. LONDONAS. — Paryžiaus Ambasadorių konferencijos birželio 30 d. posėdyje Prancuzų, Anglų, Italų ir Japonų atstovai savo vyriausybių vardu rėmė Lietuvos pripažinimo de jure klausimą. Amerikos atstovas nebalsavo. Konferencija nutarė pavesti komisijai ištirti Klaipėdos politinę padėtį.

Prekybos sutartįs.

WASHINGTON, liepos 13 d. (Elta). — Rengiama prekybos sutartis Lietuvos su Olandija.

Suomija irgi pareiškė noro padaryti prekybos sutartį su Lietuva.

Kodel per "Naujienas"

Su kiekviena diena vis didesnis žmonių skaičius siunčia pinigus Lietuvon per Naujienas. Tai yra todel,

1) kad Naujienų vedėjai yra žmonės, kurie užsipelnė didžiausio pasitikėjimo,

2) kad Naujienos parodė didžiausią gabumą atlikti reikalus kuogeriausia ir kuogreičiausia, — taip kaip niekas kitas negali;

3) kad kiekvieną pinigų siuntinį (parlaidą) Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius leidžia Lietuvon ne vėliau kaip ant rytojaus po pinigų priėmimo;

4) kad Naujienų čekiai ir perlaidos apmokama Lietuvoje iki paskutinio skatiko, kada jie mainomi Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banke ar jo skyriuose;

5) kad Naujienų siunčiamus pinigus Lietuvoje išmoka tuojaus, kaip tik pinigų priėmėjas atsiliepia į Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko pranešimą, kad pinigai atėjo, arba pats kreipiasi į banką, paduodamas Nujienų kvito numerį.

Lietuvos žmonės prašo Amerikiečių siųsti pinigus Lietuvon tiktai per Naujienas, o Lietuvos bankai tai pataria.

Per Naujienas galite siųsti pinigus ir į lenkų užimtą Vilniaus guberniją, o taip-jau ir į visus kitus svieto kraštus.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENŲ PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIAI CHICAGOJE

BRIDGEPORTO SKYRIUS
3210 So. Halsted St., Tel. Boulevard 9663
TOWN OF LAKE SKYRIUS
1614 West 46th Street, Tel. Boulevard 0672
BRIGHTON PARK SKYRIUS
4138 Archer Ave., Tel. Lafayette 7674
WEST PULLMANO SKYRIUS
523 West 120th St., Tel. Pullman 0169
ROSELANDO SKYRIUS
233 East 115-th St., Tel. Pullman 0659

Nauji kryžžygininkai

Vidurinių amžių kryžžygininkų ir protestonų reformininkų laikais buvo lengva paslėpti politinius ir ekonominius sumanymus po tikybos skraiste ir padalinti dirbančiąsias minias tikybiniais ruožais valdovų naudai.

Turkams uždarius kelią žeme į Indiją ir Chiniją "krikščioniškiems" viešpačiams užteko tik dievomužą iškelti, kad surinkus kariautojų minias ant Jeruzolimos eiti. Kryžžygiai apsistojo. Kolumbui atradus naują ir turtingą žemyną ir Vasco de Gamai atradus vandeniu kelią į Tolimuosius Rytus.

Luteris skelbė sąžinės laisvę nuo papos diktuotės, bet savo kalbose jis puolė bepatybę ir Rymo katalikų bažnyčios nuosavybę. Per daugiau kaip šimtmetį reformybės laikotarpy katalikai ir protestonai žudė vieni kitus Eiropoje, apsimesdami teisybės gynėjais, o tikrumoj be atsižiurėjimo varydami grobio lošį.

Inkvizicija persekiojo ir žudė žydus ne tiek delto, kad žydų dievas buvo kitokis negu krikščionių, o delto, kad buvo manoma, kad žydai buvo turtingi, nors jezuitai niekuomet to nepripažino. Persekiotojai visuomet savo godumo tikslus slėpė po tikybinės tiesos, dorinio grynumo, pilietinės dorybės kaukėmis.

Cariškoje Rusijoje pogromai prieš žydus buvo numylėtu budu biurokratams kišenius prisipilti ir pasiturinčius konkurentus iš verslo išvaryti.

Naujoviniais laikais vidurinės ir vakarinės Eiropos ir Amerikos tautos padarė tikybinę kantą teisėta. Vienok daugumas protų dar vis lengvai pasiduoda tikybiniam šališkumui, kada gudrus vertelkos juos pakursto.

Dreyfuso byla Francijoj parodė, kad fanatybė ten dar gyva. Vokiečių junkeriai iš kurstymo prieš žydus padarė specialumą politiniams ir ekonominiams puolimams. Ispanijos kunigai nužudė Francisco Ferrerą už mokinimą darbininkų unijistų laisvos minties.

Airijoj vaidai tarp katalikų ir protestonų yra paprasta politinės ir ekonominės konkuruotės įmonė. Visai senesai ulsteriniai žemininkai ir kapitalistai sukėlė tikybinį karą Belfaste delto, kad katalikai ir protestonai darbininkai sudarė darbininkų federaciją pavojingą valdžios šalininkams. Kova tarp sinfeinerių ir Ulsterio eina po tikybos priedanga.

Sena kova tarp turkiškų ir eiropiškų naudotojų siaučia po kryžiaus ir jauno mėnulio vėliavomis. Muhametonų šventos vietos dabar yra po anglų, francuzų ir italų nykščiais.

Visi Artimieji ir Tolimieji Rytai ištisas gentkartes turės kentėti nuo tikybinių skerdynių. Žydų ir krikščionių mažumos Armenijoj, Persijoj, Afganitane, Indijoj, Chinijoj ir Japonijoj, Tunise, Algerijoj ir kitose šiaurės Afrikos srityse turės kentėti del savo įsitikinimo, nes "krikščionių" valdžios, skatinamos "krikščioniško" žibalo, plieno, kasybos, bankininkybės, gelžkelių ir kitų pramonių magnatų stengiasi paimti savo kontrolėn muhametonų ir budistų nuosavybes ir nacijas.

Bet katalikų partijos daugelyje Eiropos šalių patyrė, kad duonos ir sviesto klausimai ankščiau ar vėliau pradurs tikybinę filmę ir parodis tikybos kovotojus tikroj šviesoj.

Kada milionai darbininkų vienijasi į darbininkų unijas ir socialistų partijas be atsižiurėjimo į tikybinius išpažinimus, tai veltas daiktas valdančiosioms klasėms slėptis už krikščionybės kaukės.

—Milwaukee Leader.

TAPO PRIGAUTI, SAKO HERRINO KOVOS AUKOS.

Tom Tippett.

Herrin, Ill. — Įdomių dalykų apie prigavimą pasakoja sužeisti kasyklų streiklaužiai čia ligoninėj, kur jie tapo nugabenti po kruvino mušio birž. 22 d.

Adj. generolo Carlo Black'o pareikalavimą užtikrinimo iš angliakasių unijos pusės, kad sužeistieji bus neliečiami, vietos piliečiai vadina kasyklų savininkų propaganda ir sako, kad jis yra paremtas melagingu paskalu, paleistu adv. Falletto Bullo, kuris veda tyrinėjimą Pietų Illinojaus Anglių kompanijai.

Nesaugojama ligoninė randas miesto vidury. Pabuvęs kelias valandas su sužeistaisiais, aš esu įsitikinęs, kad adv. Bullo susirupinimas jų saugumu bereikalingas aukoms, kurie sako, kad juos įtraukė kibelin nesąžiningos darbo agenturos, prašomos anglių kompanijos.

Ką sako Green.

Pirmutinis žmogus, su kuriuo mačiausi, Ed. Green, jo pasakojimu gyvena Chicagoj. Jis sako, kad jis buvo unijistu visą savo gyvenimą ir kad jis gėdijasi savo dabartinio atsitikimo. Jis sako, kad John Tracy, priklausąs garkasių ir kuopikų tarptautinei unijai Chicagoje, pasiuntęs jį, kaip jis manė, prie "unijinio kastuvinio darbo." Jį pasitiko traukiny nakčia kasyklos superintendentas McDowell, kuris dabar yra negyvas, ir nusivedė į kasyklą, kuri, kaip jis ant rytojaus pamatė, buvo apstatyta ginkluotais sargais. Jis priešinosi prižiurėtojui, bet tas pasakęs jam, kad jis bus nušautas, jei jis mėgins pabėgti. Keturi kiti šitos unijos nariai pasiųsti kasyklon tokiomis pačiomis išlygomis, kaip Green pasakoja, tapo užmušti.

Kitoj lovelėj guli Ed. Miller, gražus švedas, kuris papasakojo, kad jis ilgą laiką nedirbęs Chicagoj ir kad jį pasamdė Chicagos darbo agentura. Kaipo pamasinimą priimti šitą darbą, agentura atsisakė reikalauti vienos savaitės uždarbio, kaipo atlyginimo už darbo įrodymą ir pažadėjo dykai nuvežti "į darbą prie kastuvo ant gelžkelio Illinojuj." Millero kune yra dvi kulkos ir proga pasveikti jam menka.

16 savaičių be darbo.

Kitam kambary buvo Sam Holman, pašautas iš užpakalio. Jo istorija yra pakartojimu Millerio istorijos, išskiriant tiek, kad jį apgavo kita agentura. Jis išbuvo be darbo 16 savaičių ir važiuodamas agento lėšomis prie darbo su gariniu kastuvu nenorėjo palikti pas namų savininkę savo sergančios dukters, kuri su juo gyveno.

Trečiame kambary buvo mirštąs airys su aštuoniomis kulkų skylėmis savo kune. "Aš nežinojau," tai buvo viskas, ką jis įstengė pasakyti. Prie jo buvo jo motina, maža žilaplaukė žmona, apgniaužusi dievomuką, kuri atvažiavo iš Chicagos. Sena, sukumpusi ji darė tragingą įspudį, kada ji besimelsdama patylomis sušukdavo, "Mano vaikeli, mano vaikeli!"

Visi ginkluočiai pabėgo.

Visi ginkluočiai matomai pabėgo, ar tapo nukauti, išskiriant jų laikvedį. Allen Findlay, peršautas per šlaunį, galėjo kalbėti. Keistu atvirumu jis sakėsi esąs ne ginkluočius, o tik knygvedis, kurį atsiuntusi į kasyklą Edwardo J. Hargrave'o Slaptoji Tarnyba, 145 N. Clark gat., Chicago. Dvidešimts šeši sargai buvo pasiųsti mašinoms saugoti smurtui iškilus. Jo nuomone juos nusamdžiusi kompanija savo apdraudai sumažinti. Perdėtiniu buvęs Morris Delaney, kuris gavęs $14 į dieną ir valgį. Paprastieji "ginkluočiai" gaudavę po $5 į dieną ir jie turėję "po truputį dirbti, kada buvo ramu."

Findlay pakartojo Federuotos Spaudos atstovui savo tvirtinimą koronieriui, kad jis matsę super. C. K. Dowellą nušaujant Geo. Hendersoną, beginklį unijos narį po pietų tą dieną, kada kibelis prasidėjo.

Pasakos apie žiaurumus melagingos.

Pasakas apie žiaurumus, kurias paleido Chicagos laikraščiai, skaito melais visi sužeistieji. Visi sužeistieji kaip vienas sako, kad daugiausia nusidėjo jiems anglių kompanija, susitarusi su nesąžiningais darbo suradimo ir detektyvų biurais, kurie pasiuntė juos į šituos spąstus.

Didžiosios teisybės tyrinėjimas kraujo praliejimo apystovų ir tų, kurios nuvedė prie jo, prasidės liepos 16 d., kaip pareiškė Mariono apygardos teisėjas Hartzell.

BILIUNAI, Skapiškio vals.

Nedėlioje, birželio 11 d. Biliunų kaimo jaunimo — daugiausia grįžusio iš Amerikos Petro Guros rupesniu buvo suruoštas pasilinksminimo vakarėlis. Vaidinimui scena buvo pataisyta dideliam Dom. Guros kieme, padaryta tam tyčia pašiurė (buda) apsodinta berželiais ir išpuošta puikiais žalumynų vainikais.

Artistai-mėgėjai suvaidino trijų veiksmų komediją "Daktaras iš prievartos." Vaidino neblogai ir gana prijuokino publiką, kurios buvo atsilankę iš apielinkinių ir tolimesnių kaimų labai skaitlingai. Po vaidinimo prasidėjo šokiai.

Tokie kaimuose su vaidinimais pasilinksminimų vakarėliai yra tai labai pagirtinas dalykas, nes kaimo jaunimui duoda progos gražiai pasilinksminti ir patogiai praleisti liuosą šventadienio laiką. Tik darant tokius vakarėlius reikėtų mesti negerą madą vaišintis samogonka.

—Daiyvavęs vakarely.

"111"
Cigaretai

10¢
Jie yra GERI!

SUSIVIENIJIMAS LIET. AMERIKOJ

Didžiausia lietuvių apdraudos ir pašalpos organizacija Suvienytose Valstijose, kurios turtas arti $400,000.00.

Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta $248,587.80 pomirtinių. Pašalpų išmokėta $247,687.15.

SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visi nariai gauna laikraštį "Tėvynę" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.

Pomirtiniai skyriai — $150, 300, 600 ir 1000.

PAŠALPOS SKYRIAI —
$6.00, 9.00 ir 12.00 į savaitę.

Del platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA,
307 W. 30th Street, New York, N. Y.

Ofiso Telefonas Boulevard 7820
DR. M. T. STRIKOL'IS
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val. 10:30; 3:30-5 ir 6:30-8:30. Ned. 10:30-12:00 diena
4601 South Ashland Avenue, CHICAGO, ILL.
Nam.: 2914 W. 43rd Street, Tel. Lafayette 263

Artinasi
Didelė
Iškilmė

N
P

Visi
Pradėkit
Rengties

Kl. Jurgelonis
ADVOKATAS
DUODA TEISIŲ PATARIMUS

DR. A. MONTVID
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
25 E. Washington St.
Valandos: nuo 10 iki 12 ryte
Telephone Central 3862
1824 Wabansia Ave.
Valandos: nuo 6 iki 8 vakare
Rezidencijos tel. Kedzie 7715

Telephone Boulevard 5052
DR. A. JUOZAITIS
DENTISTAS
Valandos: nuo 9 iki 9 val. vakare. Seredom 9 v. ryto iki 12. Vakarais 6—9. Nedėl. pagal sutarimą
3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

(Apgarsinimas)

PATARIMAI

Kada siųsi pinigus į Lietuvą, ir kada prieis reikalas greitai priduoti pinigų Lietuvon, tada siųsk per Federal Bond & Land Company, nes šioji kompanija geriausia ir greičiausiai priduoda pinigus adresantams Lietuvoje auksinais ar doleriais ir kursas yra žemiausis ir visi pinigai yra užgvarantuoti Amerikos doleriais.

Jeigu kada norėsi atsikviesti savo gimines ar pažįstamus iš Lietuvos į Ameriką, tai pirk laivakortę ir daryk visus atkvietimui reikalingus dokumentus per Federal Bond & Land Company, nes šioji kompanija turi geriausius sutvarkymus kaslink išgavimo pasportų ir kelionėje niekur netrukdoma.

Kada pats važiuosi į Lietuvą, važiuok per Federal Bond & Land Company, delto kad šios kompanijos linijų laivai yra parinktinai geriausi ir nekur nereikia persėsti arba mainytis ant traukinių ar laivų.

Jeigu nori investuoti saugiai ant didesnių nuošimčių pinigus tai pirk Federal Bond & Land Company real estate bondsus.

Jeigu nori pirkti žemės ukei arba gatavą ukę ar namą mieste, tai pirk nuo Federal Bond & Land Company, nes šioji kompanija turi daugiausiai žemės, farmų ir namų ir parduoda pigiai ir ant lengviausių išlygų.

Jeigu turi žemės, farmą, namą ar kokį gerą biznį, del greito pardavimo kreipkis prie Federal Bond & Land Company, nes šioji kompanija greičiausiai nuperka ar kitam greitai parduoda.

Kada bus reikalas gauti visuose reikaluose teisingų informacijų ar legališkų patarimų kreipkis į bilę katrą šios kompanijos ofisą.

FEDERAL BOND & LAND COMPANY,
666 W. 18th Street, Chicago.
1439 So. 49th Court, Cicero, Ill.
602-604 Association Bldg. Chicago.

Reikalingi akiniai.
Jei kenti galvos skaudėjimą,
Jei skaitant raidės susilieja,
Jei ši raidės darosi dvi,
Jei turi uždegimą akių,
Jei skaitant ar siuvant akis skauda, tuomet reikalaukit akinių.
John J. Smetana
Akinių specialistas
1801 So. Ashland Ave.,
Kampas 18-os gatvės.
Ant trečio augšto virš Platt'o aptiekos, kambariai 14, 15, 16 ir 17
Valandos nuo 9 ryto iki 9 val. vak.
Nedėliomis nuo 9 r. iki 12 pietų.

DR. VAITUSH, O. D.
Lietuvis Akių Specialistas

Palengvins akių įtempimą, kuris esti, urėžastimi galvos skaudėjimo, svaigulio, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso kreivas akis, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirenka teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus.
Val.: 10 iki 8 v. Ned. 10 iki 1 p. p.
1545 West 47th St.
Phone Boulevard 7589

Phone Monroe 4680
North American Accordion Mfg. Co.

Išdirbėjai geriausių ir lengviausių armonikų, pianų ir kitų instrumentų. Musų armonikos yra gvarantuotos.
Mes mainome senas armonikas ir darome naujas.
924-26 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

K. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisai
127 N. Dearborn St., Room 1111-13
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6
Gyvenimo vieta:
3323 So. Halsted St.
Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiekvieną vakarą, išskyrus utarninką ir ketvergą. Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

JOHN KUCHINSKAS
LIETUVIS ADVOKATAS
2201 W. 22nd St., kertė Leavitt St.
Telephone Canal 2552
Valandos: 4 iki 6 po piet, ir nuo 7 iki 9 vakaro.
Veda visokias bylas visuose teismuose. Ekzaminavoja Abstraktus ir padirba visokius Dokumentus, perkant arba parduodant Lotus, Namus, Farmas ir Biznius. Skolina Pinigus ant pirmo morgečiaus ant lengvų išlygų.

Tel. Randolph 4758
A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisas vidurmiestyj.
ASSOCIATION BLDG.
19 So. La Salle St.
Room 1303
Valandos: 9 ryto iki 5 po pietų
Namų Tel.: Hyde Park 3395

GOLAN & GOLAN
ADVOKATAI IR PATARĖJAI
1305-7 127 N. Dearborn St
Randolph 8899
MAURICE J. GOLAN
Res. 1102 S. Ashland Blvd.
Seeley 3676

V. W. RUTKAUSKAS
Advokatas
29 So. La Salle St. Room 530
Tel.: Central 6390
Vak. 812 W. 33 St. Chicago.
Tel. Yards 4681

Tel. Haymarket 3669
JOSEPH W. GRIGAL
Lietuvis Advokatas
Kambaris 306, Home Bank Bldg.,
Kamp. Milwaukee ir Ashland Aves
Ofiso val.: nuo 9 iki 6 ir nuo 7 iki 9 vakare.

S. W. BANES
ADVOKATAS
Val.: 9 A. M. iki 5 P. M.
1311 Recter Building
79 West Monroe Street, Chicago.
Phone Central 2560
Rez. 3203 So. Halsted St.
Yards 1015. Val.: 6 iki 9 val.

Tel. Lafayette 4223
Plumbing, Heating
Kaipo lietuvis, lietuviams visados patarnauju kuogeriausiai.
M. Yuška,
3228 W. 38th St., Chicago. Ill.

A. MASALSKIS
Graborius

Atliekame darbą kuopigiausiai. Mažus grabus turime nuo $3 ir augščiau, dideliems nuo $25 ir augščiau. Taip pat turime gerus automobilius del krikštynų ir tt.
Reikale kreipkitės
3307 Auburn Ave.
Tel. Boulevard 4139

BRIDGEPORT ELECTRIC CO.
5 kambarių namui dratus išvadžiojame pilnai su fixtures $59
Darbą gvarantuojame.
Elektriškam darbui
Telefonai Boulevard | 7101 | 1892
1619 W. 47th Street
Ant išmokesčių, jei pageidaujama.

EINU IŠ BIZNIO
Kiekvienas siutas ir overkotas bus parduotas nepaisant ant nuostolių. Siutai ir overkotai $50 vertės, dabar $13.50 ir aukščiau (Sutiktume, kad kas pirktų staką ir fixtures. Stakas perkamas 25% iki 40% pigiau negu marketo kaina.
S. GORDON,
1401 S. Halsted St. & 739 W. 14th St.
Atdara vakarais iki 9 val.

Laimėjimo akyvaizdoje.

(Liet. Informacijų Biuras)

Ambasadorių Taryba — taigi didžiųjų Valstijų, Ameriką išskyrus, balsas — nutarė pripažinti Lietuvą de jure. Senai taip besidžiaugė musų tėvynė Lietuva, kaip pradžiugo beabejo šitą žinią gavusi. Su ja džiaugiasi drauge ir visa išeivija. Ilgai lauktasai žodis tartas. Galiunų protai ir širdys palenktos. Nesenai atbudusios, bet rimtos ir patvarios tautos pastangos pagerbtos ir pripažintos.

Griuvo paskutinė tvirtovė stovėjusi mums ant kelio prie musų pilnos laisvės ir gerbuvio. Tolimesnės musų pirmyneigos niekas nebesulaikys. Toji tautos eiga pirmyn prie savo tikslų dabar bus jau žymiai palengvinta. Bus dar ir ateityje ir vargų ir kliučių, bet tos kliutys bus jau lengviau nugalimos. Turėdami dabar beveik viso pasaulio pripažinimą, mes turėsime daugiau paramos pasaulio opinijoje musų teisėtiems reikalavimams. Jeigu mes, anot jų, turime jau teisę laisvai gyvuoti, tai mes juk negalime gyvuoti be širdies, be Vilniaus. Jeigu musų kraštas turi teisę plėtotis ekonominiai, tai kas begalėtų nepripažinti mums to uosto, kurs yra musų pašonėje, pačioje etnografinės Lietuvos teritorijoje. Ir štai jau vien tais dviem svarbiausiais musų reikalais musų kova žymiai palengvės.

Išeivijai skaudu buvo, kad Didžoji Amerikos Respublika, su kuria arti milionas lietuvių surišo arti savo likimą, ligšiol nebuvo suteikusi Lietuvai pripažino. Vienatinė matomoji kliutis ligšiol buvo, tai nepripažinimas iš alijantų pusės. Tai kliučiai dabar pranykus, galima tikėtis greitu laiku ir Amerikos pripažinimo.

Visos musų tautos susipratimas ir savygarba beabejo turės žymiai pakilti, drauge su tuo padidės jausmas atsakomybės prieš pasaulio kulturą ir civilizaciją.

Galutinai stojome eilėn laisvų ir kulturingų tautų. Turėsime įrodyti pasauliui, kad tos vietos verti esame. Paaiškės reikalas didesnės tautinės vienybės ir lietuviško solidarumo. Juk jeigu visi kiti mus pripažįsta ir pagerbia, tai aišku, kad mes juo labiau savo lietuvystę turime pripažinti ir laikyti pagarboje.

NEPASIDUODA PAGUNDAI.

Galvanauskas, paprašytas tai išaiškinti, šitaip pasakojo: "Kada mes įkurėme savo valstybę, mes iš visų pusių buvome apsupti užpuolimo pavojais. Mes turėjome gintis nuo Rusijos ir nuo Lenkijos. Mums reikėjo amunicijos, traukinių, armijos. Ir mes turėjome pagundą, pasielgti taip kaip kiti, tai yra įsitaisyti pinigams spausdinti mašiną, kad turėjus kuo už visą tai užmokėti. Tačiau apsimąstę mes nusprendėme nedaryti to ir ieškoti kitų kelių. Mes nusprendėme apsieiti su tais pinigais, kuriuos mes turėjome ir mes išlikome savo pasiryžime.

"Karas paliko mus su trejopais pinigais: caro rubliais, vokiečių markėmis ir vokiečių ober-sto markėmis. Tie pastarieji pinigai buvo išleisti laike vokiečių okupacijos Lietuvoje. Šiandien tie pinigai kursuoja greta vokiškų markių. Rublis pranyko iš cirkuliacijos del netekimo savo vertės.

"Žinoma, mes negalime tęsti tokios padėties ir toliau. Del kapitalo stokos kredito veikimas yra labai sunkus. Del visokių piniginių valstybės operacijų mes turime kreipties Berlinan ir už jų patarnavimą suriai mokėti. Delto tai mes ketiname įsteigti emisijos banką ir savo pinigus. Tačiau tam emisijos bankui mes anaiptol neleisime dirbti pinigų valstybės skolomis mokėti. Ir musų pinigai bus tvirti, taip kaip tvirta yra ir ekonominė musų padėtis. Musų plenai yra taip sudaryti, kad iš to butų tik pagelba šalies atstatymui ir kėlimui produkcijos, kaip ukio, taip ir pramonės."

PIRMA VISA KO TROKŠTA TAIKOS.

Galvanauskas dar pridurė, kad jo šalis už vis labiau trokšta ramybės ir taikos, kad sunki karo našta palengvėtų ir žmonės galėtų ramiai kibti į darbą, neturėdami baimės del rytojaus. Kraštui atstatyti reikės apie du milionu svarų, paskiriant juos 10-iai ar 12-ai metų. Tie pinigai tur-but bus gauti Anglijoj, kuri tikisi pristatyti reikiamos medžiagos. Lietuva labiausiai reikalinga mašinerijos gelžkelių taisomoms dirbtuvėms, geležies tiltams, kuriuos reikia pastatyti į vietą laikinųjų medinių, šie buvo pastatyti į vietą sunaikintų karo laiku geležies tiltų reikia taip-pat gilintojų Nemunui, kurs riša Kauną su Baltija; reikia medžiagos paupių uostams; reikia telefonų aparatų.

Amerikos išdirbėjai galėtų visa tai pristatyti, bet atrodo, kad Britai juos aplenks. O tačiau atsiminus, kad: Lietuva yra skolinga Suv. Valstijų Pinigynui 5 milionus dolerių su višum už karo amuniciją ir Raudonojo Kryžiaus reikmenis; kad Lietuvos vienatinė svetur užtrauktoji paskola buvo sukelta tarp Amerikos lietuvių 2 milionų dolerių, ir kad visos kitos Lietuvos skolos užsieniui, tai tik mažos sumos pinigų Anglijai ir Francijai — visa tai apsvarsčius atrodo, jog ir Amerika turėtų pridėti savo dalį prie ekonominio atstatymo tos mažos, bet daug žadančios Baltijos valstybės.

AMERIKIEČIAI, GRĮŽDAMI LIETUVON, SAUGOKITĖS APGAVIKŲ.

Esu tikrai sužinojęs, kad grįžtančius iš Amerikos musų išeivius pasienio stotyse, o ypač Virbalyje, pasitinka tuli apgavikai-išnaudotojai ir visokiais budais stengiasi keleivius apgauti, pasiulydami jiems prekių ar kokių nors patarnavimų.

Kadangi grįžtantiems iš tolimojo užjurio amerikiečiams visai nėra žinomos dabartinio meto prekių kainos Lietuvoj, tai tokius piliečius įgudusiems prigavikams labai lengvai pavyksta apgauti. Pavyzdžiui, nesenai Virbaliaus stoty atvažiavusiam iš Chicagos vienam mano gerai pažįstamam piliečiui apgavikai įkišo 5 gabalus prastos medžiagos del kostiumų už 150 dolerių.

Apgautajam pasirodė, kad už 150 dolerių 5 gabalai medžiagos visai nebrangu. Bet gi ištikrųjų, tai išnaudotojai jį skaudžiai apgavo. Už 150 dolerių dabartiniu kursu skaitant doleriui po 300 auksinų, išeina 45,000 auksinų, o gautoji iš apgavikų medžiaga nebus verta nei 5,000 auksinų. Tai argi dar bereikia didesnio apgavimo? Todel grįžtantiems į Lietuvą broliams amerikiečiams patartina buti labai atsargiems ir su nežinomais asmenimis nesileisti į jokius bendravimus, nežiurint į tai kokius patarnavimus ar prekes jie siulytų. Pradėjus su jais bendrauti nejučioms galima tapti tų grobšių apgavikų auka, kaip ir virš aprašytasai chicagietis, prakišęs žulikams savo sunkiai uždirbtus 150 dolerių.

—Pet. Klimka.

Kaunas 17—VI—1922 m.

PINIGUOČIŲ LAIKRAŠTIS APIE LIETUVĄ.

New Yorke einančio "Wall Street Journal'o" korespondentas turėjo pasikalbėjimą su p. Galvanausku Genuoj ir gautomis iš Lietuvos premjero žiniomis pasidalino su Amerikos visuomene "Wall Street Journale" birželio 19 d. Žurnalas — vienas iš intakingiausių piniginėse sferose; patsai straipsnis vienas iš rimčiausių ir palankiausių Lietuvai kokie čia yra pasirodę Amerikos spaudoje.

Čia jį paduodame ištisai:

Lietuva — šalis be pinigų spausdinamosios mašinos

Nors apsupta neprietelingų kaimynų ji tvirtai atsilaikė prieš bendrą pagundą.

Kada pinigų spausdinamosios mašinos šiandien smarkiausiai valstybėms dirba, verta yra pasiklausyti atstovo tos šalies, kuri tokios mašinos visai neturi. Jo valstybė nedidelė ir nauja, bet po Čeko-Slovakijos ji yra tur-but geriausiai pasiturinčioji ir tvirčiausioji Europos šalis. Tasai atstovas — tai Galvanauskas ir jojo valstybė — tai Lietuva.

Lietuva, kaip ir kitos dvi Pabaltijos valstijos, susikure po Rusijos revoliucijos. Ji yra didesnė už Angliją, bet turi vos 12-tą dalį josios gyventojų. Yra tai žemdirbių šalis ir neturi mineralų kasyklų. Tačiau yra tai etnografinė vieneta su savo kalba ir literatura. Tos šalies gyventojai tai praktingi ir pastovųs žmonės, kurie jau parodė, kad gali sekmingai tvarkyti valstybę. Dabartiniuoju juos vargu yra Lenkija, gulinti palei piet-vakarinę jos sieną. Lenkai godžiai žiuri į Lietuvą, kuri randasi tarpe jų ir juros. Nežiurėdami nei Vyriausios Tarybos, nei Tautų Sąjungos, nei savo pačių iškilmingų taikos sutarties pažadų, jie užima šiandien Lietuvos dalį drauge su jos tikrąja sostine Vilniumi, ir per savo prietelius francuzus jie gali sutrukdyti atidavimą lietuvai Klaipėdos, kaipo uosto. Lietuva kol kas randasi be sostinės ir be uosto, ir tai sulaiko jos ekonominį stiprėjimą.

Tačiau lenkiškasai vargas teikia dar ir daugiau blėdies. Lietuva buvo talkininkių pripažinta tik de facto ir ji aiškiai mato, kad Lenkija nepripažįsta jai teisės buti. Delto ji turi laikyti didžiulę armiją. Tai praryja daugiau negu pusę jos metinių ineigų. Reikia atsiminti taip pat, kad karo laiku Rusų ir Vokiečių armijos nušlavė jos teritoriją daugiau negu sykį, ir Vokiečiai laikais savo ilgos okupacijos uždėjo rankas ant visa, ką tik jie galėjo gauti. Taigi nebutų nuostabu, jeigu Lietuva butų giliai prasiskolinusi ir užpilta beverčiais pinigas. Tačau faktas yra, kad jos skola yra nedidelė ir ji dar nei vieno popierinio pinigo neatsispausdino. Pastaraisiais metais iš visų savo išlaidų 750,000,000 markių, ji tik 30,000,000 pasiskolino."

CUNARD ANCHOR
ANCHOR-DONALDSON
PER 12 DIENŲ Į LIETUVĄ
Greičiausia vandeniu kelionė
Su ypatišku ekskursijos palydovu su staptelėjimu prie Southamptonu, del Danzigo, Piliavos, Memelio ir Libavos, ant vieno iš trijų greičiausių jurių milžinų, kurie apleidžia New Yorką kas UTARNINKAS.
Visi trečios klesos pasažieriai kambariuose.
MAURETANIA AQUITANIA BERENGARIA.
Taipgi per Liverpoolį ir Glasgową.
COLUMBIA ..... Liepos 22
LACONIA ..... Rugp. 3
Laivakorčių ir informacijų kreipkitės prie artimiausio agento jusų mieste, arba apielinkėj.

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA 9 Broadway, New York, N.Y.
TIESI KELIONĖ Į LIETUVĄ
PER HAMBURGĄ, PILIAVĄ ARBA LIEPOJŲ
Važiuokit visi parankiu ir tiesiu keliu
Lietuviai važiuoja į Piliavą apienkia Lenkų juostų (karidorių)
VISA TREČIA KLASSA PADALINTA Į KAMBARIUS ANT 2-jų, 4-rių, 6-šių ir 8-nių LOVŲ
LITUANIA ..... Liepos 26
POLONIA ..... Rugp. 9
TREČIOS KLASOS KAINOS Į:
HAMBURGĄ $103.50 — PILIAVĄ $106.50
—LIEPOJŲ IR MEMELĮ $107.00.
Dėlei laiv. ir žinių kreipkitės prie savo agentų

TOWN OF LAKE
Pranešu visiems lietuviams, kad aš išbuvęs per 9 metus laikrodžių ir auksinių daiktų biznyje po No. 4612 S. Ashland Ave., dabar persikėliau į kitą vietą, po num. 4641 S. Ashland Ave. Todel meldžiu visų geros valios lietuvius, kad reikale atsilankytumėte į naują vietą, kur jums suteiksiu mandagų patarnavimą. Mano krautuvė atdara vakarais iki 9tai val.
CHARLES K. KINDER
4641 SOUTH ASHLAND AVENUE, CHICAGO, ILL.
Tel. Boulevard 3386

Vienintelis Lietuvos Respublikos
PROGRESYVIS LAIKRAŠTIS
"Lietuvos Žinios"
pradėjo eiti Vilniuje 1909 m., sustojo del karo 1915 m., — dabar nuo 1 kovo 1922 m., — **vėl pradėjo eiti dienraščiu ta pačia pakraipa.**
Rašo geriausi Lietuvos rašytojai. Turi nuolatinių korespondentų Amerikoje, Anglijoj, Italijoj, Šveicarijoj, Rusijoj ir kitose šalise. Paduoda greitai ir sumaningai žinias. Straipsniai teisingiausiai apibudina Lietuvos ir pasaulio politiką. Turi atskirą skyrių mokykloms. **Butinas reikalas** patiems išsirašyti ir užrašyti savo giminėms ir pažįstamiems Lietuvoj.
Prenumeratos kaina:
Lietuvos Respublikoje 1 mėn. 35 auks.
Lietuvos Respublikoje 3 mėn. 90 auks.
Lietuvos Respublikoje pus. met. 160 auks.
Lietuvos Respublikos metams 300 auks.
Amerikoje metams 8 doleriai
Amerikoje pusei metų 4 doleriai
Angliojje metams 2 sv. st.
Anglijoje pusei metų 1 sv. st.
Adresas: **"Lietuvos Žinios" Laisvės Aleja N. 60, KAUNAS, Telefonas 223**
Amerikoje galima gauti pavieniais numeriais ir užsirašyti:
So. Boston, Mass., "Sandara", 327 E. St.,
New York, N. Y., Vasiliauskas, 307 W. 30-th St.,
Chicagoje, Ill., "Naujienos", 1739 So. Halsted St.,
Chicagoje, Ill., "Aušros Knygynas", 3210 So. Halsted St.,
Rockford, Ill., Petras Kutras, 1012 Main St.,
E. St. Louis, Ill., Jonas Žičkus, 539 Collinsville Ave.,
ir A. L. T. Sandaros kuopose.
NEGAIŠK LAIKO, UŽSIRAŠYK SAU IR SAVIŠKIAMS ŠIANDIEN.

VIENINTELIS BANKAS SIOJ APIELINKĖJ
Kuris yra po Suv. Valst. ir Illinojaus valstijos valdžių priežiura.
Per liepos mėnesį, duosime visiems naujai pradėjusiems pinigus taupyt su $2.00 ar daugiau, labai naudingas dovanas.
Už visus padėtus pinigus iki liepos 20-tai, mokėsime nuošimtį nuo liepos 1-mos.
Depositors State Bank
4633-4637 So. Ashland Ave.

DETROIT, MICHIGAN
West 1394 Heml. 6678
WM. J. STOLL CO.,
J. Balchiunas pagelbininkas
(arba asistentas)
GRABORIUS
1029 — 25th St., 9509 Cardoni
Detroit, Mich.

DR. F. MATULAITIS,
8709 Jos. Campan Av.
DETROIT, MICH.
Ofiso valandos: 1—3 dieną
7—8 vakare
Tel. Market 6234, Market 4526

PUIKIOS NAMINĖS GYDUOLĖS
(Geras tonikas)
Žinomas per 25 metus
Nežiurint kokią ligą ar nesmagumą turėtumėt arba nerastumėt tinkamo daktaro, ATEIKITE PAS MANE, aš pastatysių jums ant kelio sveikatos su pagelba mano PUIKIŲ NAMINIŲ GYDUOLIŲ. Mes taipgi siunčiame paštu — $1.25 už buteli.
HELEN SCHYMANSKI
1958 Cortland St., Šiaur-Rytinis kampas Robey St.
Phone Armitage 4913
Chicago, Ill.

DR. W. YUSZKIEWICZ
Gydo visokias ligas: galvos, akių, reumatizmą, paralyžių; taipgi kitas visokias gydau gamtiškais budais.
1407 Milwaukee Ave.
Tel. Humboldt 5849

Kur seniausia, Ten geriausia.
SENIAUSIA AgenturA VIENYBE
Parduoda laivakortes ant visų parankiausių Linijų į Lietuvą ir iš Lietuvos arba ir visur kitur per Antverpą, Rotterdamą, Bremeną, Hamburgą, Liepojų, Karaliaučių ir kitus portus į Eidkūnus ir į patį Kauną, taip pat ir iš Lietuvos.
Pinigus siunčia į Lietuvą ir visur pigiausiu kursu; už juos garantuoja, kad — ypač Lietuvoje — pinigai bus greitai ir parankiai išmokami artimiausioje vietoje nuo priėmėjo gyvenimo.
Pinigus į Lietuvą siunčia telegramu.
Amerikos pinigus maino ant visų šalių pinigų.
"VIENYBĖS" SPAUSTUVĖ
Visokius spaudos darbus atlieka greitai, pigiai ir gražiai.
Spausdina konstitucijas, knygas, laiškams popieras, plakatus, vizitines korteles, baliams tikietus ir tt.
"VIENYBĖ"
EINA DU-KART SAVAITĖJE
Spausdina geriausius raštus, vėliausias žinias iš Lietuvos ir visur ir turi juokų skyrių
"TARKA"
AMERIKOJE $3.50 MET.
LIETUVOJE 4.50
Pirkite "Vienybės" Bendrovės šėrus. Dividendai mokami. Ateityje bus didelis pelnas.
Vienas šėras $10.
Užlaiko didelį knygyną, kur galima gauti visokių knygų.
Reikalaukite platesnių informacijų apie viską, rašykite mums laiškus, reikalaukite musų piniginio kurso ir knygų katalogo.
Su visokiais reikalais kreipkitės šiuo adresu:
LITHUANIAN VIENYBE PUBL. Co.
193 Grand St.
Brooklyn, N. Y.
Kur vienybė, Ten galybė.

MRS. A. MICHNIEWICH
AKUŠERKA
3101 So. Halsted St., kampas 31 gat.
Telefonas Yards 1119

Baigusi Akušerijos kolegiją; ilgai praktikavusi Pensilvanijos hospitalėse. Pasekmingai patarnauja prie gimdymo. Duoda rodą visokiose ligose ir kitokiuose reikaluose moterims ir merginoms.

DR. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 15 metų kaipo patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gydo aštrais ir chroniškas ligas, vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausias metodas X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Labaratorija: 1025 W. 18th St., netoli Fisk St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 8 val. vakarais.
Telefonai: Dienomis: Canal 3110 arba 357; Nakt. Drexel 950; Boulevard 4136
3313 So. Halsted St.
Val.: 9—10 A. M. ir 8—9 val. vak.

PRANEŠIMAS
Ofisas Dr. G. M. Glaser pereina į rankas žento ir partnerio. Visi senieji pacientai ir draugai aplaikys apžiurėjimą ir gydymą kaip ir nuo paties.
DR. G. M. GLASER
Ofisas:
3149 S. Morgan St., kertė 32 St.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 ryto iki 3 po pietų, 5—7 vakare. Nedėliomis nuo 10 — 2 po piet.
Telephone Yards 687

DR. CHARLES SEGAL
Praktikuoja 15 metai
Ofisas
4729 So. Ashland Ave., 2 lubos
Chicago, Illinois.
Specialistas džiovos
Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų ligų
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 5 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 val. ryte iki 1 val. po piet.
Telefonas Drexel 2880

Telefonas: Boulevard 7042
DR. C. Z. VEŽELIS
Lietuvis Dentistas
4712 South Ashland Ave.,
arti 47-tos gatvės

Tel. Pullman 5432
A. SHUSHO
AKUŠERKA
Turiu patyrimą moterų ligose; rupestingai prižiuriu ligonę ir kudikį laike ligos.
10929 S. State St.
Chicago, Ill.

MRS. M. WAITKIEWICZ
(Banienė)
Akušerka
3113 S.Halsted st.
Tel. Blvd. 3138
Per 15 metų pasekmingo praktikavimo turiu patyrimo. Pasekmingai patarnauju prie gimdymo. Kiekviename atsitikime teikiu ypatišką prižiurėjimą. Duodu patarimus moterims ir merginoms veltui.

Jei abejoji akimis, pasiteirauk
Dr. A. R. BLUMENTHAL
Optometrist
Tel. BOU levard 6487
4649 S. Ashland Ave.
Kampas 47-tos gat.
2-ros lubos.

DR. C. K. KLIAUGA
DENTISTAS
1821 So. Halsted St., Chicago, Ill.
kampas 18th St.
Valandos: 9—12 ryto ir 1—8 vak.
Phone Canal 0257

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
X-Spinduliai
Ofisas 2201 W. 22nd St., kampas S. Leavitt St. Tel. Canal 6222.
Rezidencija 3114 W. 42nd St.
Tel. Lafayette [illegible]
Val. 1—4 ir 7—9 Ned[illegible]

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published Daily except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis.

1739 South Halsted Street
Chicago, Illinois.
Telephone Roosevelt 8500

Subscription Rates:
8.00 per year in Canada.
$7.00 per year outside of Chicago,
$8.00 per year in Chicago,
3c. per copy.

Entered as Second Class Matter March 17th, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the act of March 2nd, 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant nedėldienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.

Užsimokėjimo kaina:

Chicagoje — paštu:	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2.25
Dviem mėnesiam	1.75
Vienam mėnesiui	1.00
Chicagoje per nešiotojus:	
Viena kopija	3c.
Savaitei	18c.
Mėnesiui	75c.
Suvienytose Valstijose ne Chicagoje paštu:	
Metams	$7.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiam	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvon ir kitur užsieniuose: (Atpiginta)	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2.25

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu, kartu su užsakymu.

Žydų pogromas Vilnijoje.

"Prijungtoje" prie Lenkijos Vilniaus srityje dalykai, matyt, nepuikiai išrodo. Lietuvos laikraščiai nuolatos rašo apie lietuvių ir gudų persekiojimus tenai, apie gyvenimo brangėjimą, pramonės pakrikimą ir kitokius blogumus.

Kai kas galėtų manyt, kad Lietuvos spauda nėra bešalika ir tamsios spalvos jos žiniose apie Vilnių yra perdėtos. Bet štai ką praneša Associated Press telegrama tiesiog iš Vilniaus:

"Persigandę žydai bėga iš Radino, artimo miestelio, po to kai tenai įvyko 100 apsiginklavusiųjų raitelių užpuolimas: spėjama, kad tie raiteliai esą lietuviai. Mašininėmis kanuolėmis tie užpuolikai suvarė žydus į sinagogos kiemą ir tenai skaudžiai nuplakė juos ir atėmė iš jų rubus ir daiktus, kuriuos jie turėjo su savim.

"Nebuvo pasigailėta net aštuonių dešimčių metų amžiaus senelių, o su vietinio garsaus talmudistinio instituto studentais buvo pasielgta be susimylėjimo... Užpuolikai išplėšė didžiumą krautuvių žydų apgyventoje miesto dalyje."

Aiškiai matyt, kad Associated Press korespondentas išreiškė lenkų administracijos nuomonę, kaltindamas del to užpuolimo lietuvius. Tas kaltinimas išrodo visai netikėtinas, kadangi lietuviai dar iki šiol niekuomet nėra darę žydų pogromų. Lietuvoje žydų pogromų nebuvo net aršiausiais carizmo laikais, kuomet žydų skerdynės įvykdavo ir pietinėje Rusijoje, ir Ukrainoje, ir Lenkijoje.

Mes čia tečiaus neketiname ieškoti kaltininkų. Mes pažymime tiktai **faktą**, kad lenkų okupuotoje Vilniaus srityje jau prasidėjo net ginkluotų gaujų užpuolimai ant ramių gyventojų. Normalio gyvenimo sąlygose tokie dalykai nesidaro.

Yra tečiaus pamato laukti, kad panašių žinių iš Vilnijos teks ateityje girdėti ir daugiaus. Mes kaip tik gavome įdomų drg. St. Kairio straipsnį **"Vilniaus klausimas, Genujos konferencijai pasibaigus"**, kur autorius aprašo santykius, susidėjusius Vilniaus krašte paskutiniu laiku (ryto tas straipsnis bus išspausdintas "Naujienose"). Jisai piešia liudną Vilnijos gyvenimo paveikslą.

Kažin ar neateis laikas, kad lenkai pasigailės savo grobikiško žygio?

Apžvalga

KUNIGIŠKAS VERKŠLENIMAS.

"Draugas" pasakoja, kad "Naujienų" redaktorius, —

> "kuris taip aktyviai kovojo revoliucijos metu už Lietuvos politinę ,ekonominę bei kulturinę nepriklausomybę, šiandien kovoja prieš ją."

Bet "Draugas" mano, kad, jeigu "Naujienų" redaktorius atsiprašys tėvynės, tai —

> "Motina, vis motina ir paklydusį bei atgailojantį sunų priims, priglaus."

Baisiai graudi "kozonė"! Tik ji nelabai gerai pritaikyta.

"Draugas" sako, kad šių žodžių rašytojas **"aktyviai kovojo revoliucijos metu už Lietuvos politinę, ekonominę bei kulturinę nepriklausomybę".** Nesiginname, jisai taip darė. Bet ką veikė tokie pat gaivalai kaip "Draugo" redaktorius, tuo laiku, kai "Naujienų" redaktorius kovojo už Lietuvos nepriklausomybę? Visi žino, ką jie veikė: jie keikė ir ragino išdavinėt caro valdžiai Lietuvos laisvės kovotojus!

Atsimenate pralotą Antanavičių, kuris 1905 m. išleido aplinkraštį Seinų vyskupijos kunigams, prakeikdamas revoliucionierius ir liepdamas geriems katalikams atiduot juos į policijos rankas?

Atsimenate, kokiais šlykščiais šmeižtais drabstė P. Grigaitį Amerikos kunigų spauda, kuomet jisai 1906-7 m. važinėjo po Ameriką, rinkdamas aukas revoliucijai? Jie tarėsi net apskųsti jį Amerikos valdžiai, kad ji deportuotų jį.

Šešiolikai metų praėjus nuo to laiko, Chicagos kunigų laikraštis jau gieda kitą giesmę ir pripažįsta, kad P. Grigaičio veikimas buvo naudingas Lietuvos nepriklausomybei.

Todel nėra ko paisyt, kad "Draugas" prakeikia **dabartinį** P. Grigaičio veikimą. Už dešimties, kitos metų gal but dvasia šventa vėl apšvies kun. Česaitį ir jisai pamatys, kad ir 1922 m. "Naujienų" redaktorius kovojo ne prieš Lietuvos nepriklausomybę, o už ją.

"PRAKIŠIMO PAMINKLAS".

V. Tauras rašo "Laisvėje", kad paskutinis S. L. A. seimas buvo "musų prakišimo paminklas".

Kodel tas seimas buvo "paminklas", mes nežinome; bet kad jisai buvo **prakišimas** musų bolševikėliams, tai tikras faktas.

Seimas vienbalsiai išreiškė savo pritarimą progresyvių partijų frakcijoms Lietuvos St. Seime, t. y. **socialdemokratams, socialistams liaudininkams ir valstiečių sąjungai.**

Seimas paaukojo $2,225.85 įvairiems reikalams, ir iš tos sumos nė vienas doleris neteko bolševikų tikslams. Jisai aukojo mokytojų sąjungai, moksleiviams, Šernui ir tt.

Pagalios, seimas patvirtino visuotinu balsavimu išrinktuosius viršininkus, nors tarp jų bolševizmo pritarėjų beveik nėra.

Taurui yra taip nuostabus šitokie seimo rezultatai, kad jisai nežino nė kaip juos aiškinti. Jieškodamas priežasčių, jisai atranda dvi. Viena buvusi ta, kad "kairįjį sparną" seime demoralizavęs Dundulis:

> "Tas pats Dundulis, kuris bostoniškiame seime nedrįso balsuoti prieš karo paskolos bonų (Liberty bonds) pirkimą ir susilaikė nuo balsavimo. Ką tik praėjusiame seime Dundulis putė, sąmoningai ar nesąmoningai, pavėjui, kuomet tikino, kad Amerikos lietuviai negali ištautėti... Jis peikė, kad Susivienijimas pamiršo 'kurturos ir apšvietos darbą'. Kokios kulturos ir apšvietos? Žinoma, tautinės, patriotinės."

Bet pats Tauras, matyt, jaučia ,kad vieno Dundulio "išdavyste' negalima visko išaiškinti. "Kairysis sparnas" juk sudarė apie pusę seimo, tai kaipgi butų galėjęs vienas Dundulis "sudemoralizuoti" jį, jeigu tas "sparnas" butų susidėjęs iš tvirto įsitikinimo žmonių? "Laisvės" rašytojas todel nurodo dar vieną "musų prakišimo" priežastį. Sako:

> "Musiškiai, rodosi, bijojo labiausia štai kurio dalyko — kad tautininkai nevadintų juos 'bolševikais', 'komunistais'. To vengdami, jie visiškai prarado savo marksinį (!), klasinį nugarkaulį. Užuot aiškinti ir ginti klasinę darbininkų poziciją Susivienijime ir karšti kailį reakcionieriams Susvienijimo vadams, musiškiai tik protestavo prieš vadinimą jų bolševikais!"

Bet Taurui išrodo, kad ir šitos priežasties negana išaiškinimui to "didžiulo musų pralaimėjimo". Jisai sako, kad ir visi bolševikai, o ne vien tik seimo delegatai, yra kalti.

> "Gal nemokėjome tinkamai nustatyti savo pozicijas; gal musų klaida, kad nenusiuntėm į seimą labiau patyrusių ir išbandytų proletariato darbuotojų."

Kamuojasi biednas Tauras ir niekaip negali surasti tinkamo išaiškinimo. Mes jam norime padėti.

Tegul jisai palygina savo vienminčių elgimąsi S. L. A. seime su jų taktika New Yorke draugijų **protesto demonstracijoje.** Seime bolševikai **atsižadėjo** savo nusistatymo—ir prakišo; toje gi demonstracijoje jie šturmu pravedė savo **bolševikišką** rezoliuciją — ir taip pat pralaimėjo, kadangi sukėlė prieš save draugijų delegatus.

Katras tų dviejų pralaimėjimų yra didesnis bolševikų **partijos** žvilgsniu, sunku pasakyti; bet **visuomenės** žvilgsniu yra, be abejonės, geriau, kada bolševikai elgiasi "dunduliškai", o ne "bimbiškai". Jeigu bolševikiškieji S. L. A. delegatai butų pavartoję Detroite tokią pat taktiką, kokią Bimba pavartojo New Yorke, t. y. jeigu jie butų užsispyrę **diktuoti** seimui, tai jie **butų suardę** seimą, o gal ir patį Susivenijimą.

New Yorke prakišo ir bolševikai ir ta visuomenės dalis, kuri dalyvavo demonstracijos rengime; o Detroite bolševikai prakišo, bet **organizacija laimėjo.** Taigi, jeigu Tauras mano, kad bolševikai turėjo seime elgtis panašiai, kaip elgėsi Bimba New Yorke, tai jisai klysta.

Iš to gi išvadas yra toks, kad bolševikai yra tiktai ant tiek geri visuomenei, ant kiek jie išsižada savo bolševikiškumo.

Anti-semitizmas.

Fordo vajus prieš žydus, matoma, nenuėjo niekais. Neapykanta pradeda pasireikšti. Ir tai tokiose vietose, kur jos, regis, mažiausia turėtų buti. Kad Europoj anti-semitizmas buvo įsivyravęs, — tatai visi žino. Rusijos juodašimčiai ruošdavo pogromus ant žydų ir primesdavo jiems tokių idiotinių dalykų, kuriais jokis sveiko proto žmogus negalėjo tikėti. Pakanka prisiminti Beilis'o bylą. Beilis, kaip žinia, buvo kaltinamas tuo, jog jis nužudęs krikščionių vaiką, ir nužudytojo kraują panaudojęs savo religinėms apeigoms. Prieš tą bylą protestavo visas civilizuotas pasaulis. Tyrinėjant Beilis liko išteisintas.

Kas pasireikšdavo Rusijoj, tas pasireikšdavo ir kitose Europos šalyse, tik ne tokioj nuožmioj formoj. Vos porą metų atgal Berline, Muenchene ir kituose Vokietijos miestuose buvo pradėta varyti plati propaganda prieš žydus. Delei to daugiui žydų prisiėjo ir nukentėti. Bet visa tai dėjosi Europoj. Amerika didžiavosi tuo, kad ji yra liuosa nuo tautinių prietarų. Amerikoj, girdi, visi esą lygųs — žydai ar ne žydai. Suprantama tai ne visai atatiko tikrybei, bet visgi Amerikoj nepasireikšdavo tokio didelio antogonizmo prieš žydus, kai Europoj. Laikai ima pamažu kitėti. Fordas įkuria specialinį laikraštį, kuris pašvenčiama propagandai prieš žydus. Nepasitenkinama ir tuo: Fordas išleidžia trijų tomų veikalą, kuriame surašyta visi žydų "griekai," — pradedant nuo Nojaus pasigėrimo ir baigiant Trockio bolševizu. Iš pradžių į Fordo propagandą žiurėta per pirštus. Juk nemaža yra žmonių, kurie, pasak rusų, iš pertekliaus šėlsta! Visų jų nesupaisyti. Tačiau tankiai iš menko dalyko pasidaro didelis.

Keliolika metų atgal viename rusų žurnale tilpo karikatura, susidedanti iš dviejų dalių. Aukštai buvo uždėta parašas — "Evropeiskij vopros" (Europos klausimas), o žemai žydas bando iš žodžio "evropeiskij" pašalinti "op," kad tuo budu padarius "evreiskij vopros" (žydų klausimas). Tai buvo naturalus dalykas Europoj. Bet Amerikoj tokis daiktas, kai žydų klausimas, nebuvo žinomas. Šiandien ir Amerikoj prisieina kalbėti žydų klausimu. Ir jeigu greitu laiku nieko nebus padaryta, tai tas klausimas gali pasidaryti ytin opus.

Šiomis dienomis New Yorko žurnalas **The Nation** paskelbė labai įdomių dalykų. Pasirodo, kad Amerikos universitetai nori įvesti tokią pat sistemą, koki vyravo Rusijos universitetuose caro laikais. Kaip žinia, Rusijos universitetai priimdavo tik tam tikrą nuošimtį žydų. Ir štai dabar Harvardo, Columbijos, New Yorko ir kiti universitetai pradeda eiti tokiais pat keliais. Jie stengiasi aprubežiuoti žydų studentų skaičių. Kodel taip daroma? Paklausykite, ką tuo klausimu sako Harvardo universiteto prezidentas, Lowell'is:

"Anti-semiztinis jausmas tarp studentų didėja. Ir juo žydų-studentų skaičius yra didesnis, tuo tas jausmas yra intensyvesnis. Anti-semitizmas auga proporcingai žydų-studentų skaičiaus augimui. Iš kitos pusės, kur mažai tėra žydų, ten ir anti-semitizmas nepasireiškia tokioj aštrioj formoj."

Toliau, Lowell'is siulo žydų neapykantos pašalinimui panacėją. Esą jei Amerikos universitetai tepriimtų tik aprubežiuotą žydų skaičių, tąsyk anti-semitizmas žymiai sumažėtų. Kodel gi neiti da toliau ir nepasakyti, kad anti-semitizmas visai pranyktų iš Amerikos universitetų, jeigu tie universitetai neįsileistų žydų.

Iš Lowell'o pareiškimo jokios kitos išvados negalima padaryti.

Tačiau ne visi taip atvirai kalba, kai Lowell'is. New Yorko universitetas išleido pareiškimą, kad jis nieko neturįs prieš žydus ir nebandąs uždaryti jiems durų. Faktai vienok ką kita kalba. Paskutiniais metais įstoti žydams į tą universitetą buvo labai sunku. Ir tai padaryta nepaprastai gudriu budu. Sugalvota tirti protas kiekvieno kandidato, kuris nori įstoti į universitetą. Tai vadinama psichologiniu proto tyrimu. "Naujienų" skaitytojai jau žino, kad toks tyrimas buvo naudojama armijoj. Nors pats savaime tyrimas gali buti ir geras daiktas, bet kuomet jis naudojama tokių žmonių, apie kurių nešalingumą prisieina labai abejoti, tąsyk ir tyrimas netenka savo reikšmės. Minėtuose universitetuose tas tyrimas kaip tik buvo atkreiptas prieš žydus. Delei nesuprantamos priežasties psichologinio proto tyrimo daugiausia nepereidavo žydai. Kitais žodžiais sakant, žydai pasirodė protisiu žvilgsniu stovį žemiau už kitas tautas. Tatai atrodė biskį lyg ir keista. Tyrimas neatatiko tikrenybei. Nešalumo prisilaikantiems žmonėms buvo žinomas tas faktas, kad žydai-studentai nė kiek savo gabumais nestovi žemiau už kitų tautų studentus, o gan tankiai juos net pralenkia. John Palmer Gavit'is, kuris specialiniai tyrė tą dalyką, sako, kad proto tyrimas yra tik kamoflažas. Dvidešimto šimtmečio švietėjams neparanku pasisakyti, kad jie neapkenčia žydų. Ir kad sutvarkius dalykus taip, kad vilkas butų sotus ir avis sveika, jie įvedė proto tyrimą. Vadinasi, į universitetus tejsileidžiama tik aprubežiuotas skaičius, bet tas elgesis teisinama tuo, kad daugis žydų kandidatų negalį lankyt universitetą todel, kad jų protas nesąs pakankamai išlavintas!

Kol spauda tylėjo, — universitetų vedėjams buvo galima tuo "nekaltu" budu uždaryti žydams duris į mokyklas. Tačiau dabar jiems prisieis lošti atviromis kortomis ir pasisakyti, kad tikroji žydų nepriėmimo į universitetus priežastis yra anti-semitizmas.

Nebutų reikalo priduoti didelės svarbos tam dalykui, jeigu anti-semitizmu butų užsikrėtęs tik vienas-kitas universitetas. Bet tikrenybėj pasirodo, kad nemažas skaičius geresnių privatinių mokyklų nelabai noriai tejsileidžia žydus.

Taip dalykams esant, radikalesnė Amerikos spauda pakėlė balsą prieš nedorą universitetų vedėjų elgesį. Ar jų balsas padarys reikiamos įtakos į vedėjus, ar ne, — priklausys nuo to, kiek visuomenės opinija parems tą balsą.

K. Sėjikas.

KODEL SVOGUNAI VARO AŠARAS.

"Duja", kuri išeina lupant svogunus, apsireiškia dviem budais — stipria kvapsnimi, kuri tuojaus yra pajaučiama uoslei, ir ėdimu akių, kurios budamos jauslios, nepakenčia tos medžiagos, su kuria nėra apsipratusios.

Akies nervai tuojaus duoda gandą smegenims, kad pasiųstų ašaras, arba skysčių, kurį kunas sunksto kaipo mazgolą akims. Šitas skysčius, užėjęs ant akių, uždengia jas nuo "dujos" ir neleidžia jai pasiekti akies nervus ir jiems pakenkti.

Ašarų visuomet randasi akyse. Su kiekvienu mirksniu mažytis ašarų lašelis pasilieja viršum akies obuolio ir nuplauja nuo jo dulkes, kurios ten susirenka. Bet kada šitas skysčius teka taip smarkiai, kad jis nespėja subėgti nosin taku esančiu ties akies kerte, tąsyk ašaros ritasi skruostais žemyn.

Lietuvos padėtis ir valdininkų darbeliai

Ant musų jaunutės valstybėlės orizonto susirinko juodi, tiršti debesiai, kuriems neišsisklaidžius, valstybei lemia tragingą mirtį.

Įsikurusiai sunkiose aplinkybėse musų valstybei per tą trumpą savo gyvenimo laiką buvo lemta pakelt daug skaudžiausių smugių. Butent, bermontininkų, bolševikų, peoviakų ir kitokių priešų pastangos išplėšti tautos nepriklausomybę ir piliečius vėl padaryti savo vergais. Tačiau musų daug kentėjusiai tautai, likimo buvo skirta gyventi, o ne mirti. Nežiurint jų visų pastangų išplėšti iš jaunos valstybės kuno gyvybę, dėka liaudies tvirtai valiai buvo pavykę nuo tų visų užpuolikų apsiginti ir iš kovos lauko išeiti laimėtojais.

Po valstybės įsikurimo į kokius dvejus-trejus metus, ačiu Lietuvos ukininkų darbštumui, ekonominiai šalis buvo žymiai pakilus. Nežiurint okupantų-vokiečių tokio skaudaus krašto nualinimo, šalis staiga atsigavo, priauklėjo užtektinai visokių gyvulių, pakėlė žemės našumą ir tt.

Politiniai Lietuvos irgi jau buvo nemažai laimėta. Svarbiausia padaryta taikos sutartis su sovietų Rusija, kuria užtikrinta mums sostinė Vilnius. Be to, nors ir su skriauda Lietuvai (Aluntos krašto ir Eglaites su Kalkunais atplėšimu) nustatyta su latviais siena, keliolika mažųjų ir didesnių valstybių Lietuvą pripažino de jure, — tai vis yra nemaži laimėjimai.

Deja, tik kad Lietuvai tais savo laimėjimais neilgai teprisiėjo džiaugtis. Antantės globiama poniškoji Lenkija pasiryžo Lietuvą praryti. Ji provokatorišku budu per avantiuristą Želigovskį užima musų sostinę Vilnių ir jo sritis. Užgriebtojo Vilniaus atgavimui prasideda visa eilia diplomatinių derybų. Toms derybom vesti siuntinėta į visus pasviečius delegacijos. Delegacijos siųsta Varšuvon, Briuksolin, Ženevon ir, pagalios, į Genuą ir vis be jokių pasekmių. O valstybei tos visos diplomatinės komedijos daug lėšavo. Tai čia viena svarbiausi blogybė ir skaudus valstybei smugis.

Gi antroji blogybė — tai išbujojusi kaimynėse valstybėse spekuliacija. Ta pavojingiausia ir sunkiai išgydoma liga užsikrėtė ir Lietuva, kurios pasekmės tokios, kad nepaprastai pabrango pirmos reikmenės prekės ir per tai varguomenei pasidarė nebepakenčiama buitis. Pracitis parodo, kad prekėms kainos labai greit yra keliamos, bet labai sunkiai mažinamos, kadangi visokių pelnagaudų apetitai yra kiek galint kelt kainas, o ne mažint.

Galop, paskutiniuoju laiku iškilo visa eilė aukštesniųjų ir žemesniųjų valdininkų kriminaliniai prasižengimai, kaip antai: kun. Purickio šmugelis su savo garsiąja Joniškio byla. Toliau, buvusis Gelžkelių Valdybos direktoriaus inžin. p. Grinkevičiaus su Traukos tarnybos viršininku inž. p. Strebeika atsisėda kaltinamųjų suolan už priėmimą iš vokiečių firmos niekam vertų anglių, nuo ko valstybė turėjusi apie 700,000 auksinų nuostolių. Už tai jie liekta nuteisti — Grinkevičius 7 dienoms namų arešto ir 70,000 auksinų piniginės pabaudos, Strebeika 5 dienoms arešto ir 50,000 auks. piniginės pabaudos.

Be to, areštuotas ir laukia teismo tos pačios Gelžkelių Valdybos Ukio tarnybos revizorius, pil. Augustauskas, pardavęs "Drobės" bendrovei 4 vagonus gelžkelio anglių už 200,000 auksinų. Jis esąs įtariamas ir keliolikos šimtų metrų malkų pardavime iš Kauno gelžkelio sandėlio.

Gegužės 24 d., š. m., nusišovė Gelžktlių Valdybos kasininkas P. D. išeikvojęs 130 su viršum tukstančių auksinų valstybės turto. Vėl Kauno Pašto įstaigoj pavogta nemaža suma svetimos valiutos ir savųjų markių išimta iš apdraustųjų laiškų. Girtų kompanija, kurios priešaky buvo pil. V., sukulė Susisiekimo ministerijos automobilių ir tt.

Tai matome, kokie blogi dalykai dedasi musų jaunutėje respublikoje.

Girdint tokias liudnas iš musų valdininkų darbuotės žinias, savaimi iškyla rimtas klausimas: ką tai reiškia? Nejaugi Lietuvos piliečiai tiek yra sugedę, kad temoka tik vagystėmis bei suktybėmis pasižymėti. Tačiau kiek įsigilinus į gyvenimo realybę, šis miglotas klausimas greit išsiaiškina. Paaiškėja, kad blogų žmonių visur netruksta, — tik pas mus, kaipo mažoje valstybėje, jie labai aiškiai matomi.

Lietuvos valdininkus pasižymėjusius tokiais darbeliais reikia skirti į dvi rųšis. Pirmai rųšiai priklauso moraliai sugedę, niekad neprisotinami išdykėliai, o antrai tikri musų nepriklausomybės priešai, kurie prie valstybės vairo tik delto ir prisiplakė, kad tik greičiau jai padarius galą.

Nežiurint visų tų blogumų bei smugių, visgi mes nenustojame tvirtos vilties, kad musų jaunutė valstybė susitvarkys ir visos priešų pastangos nueis vėjais, nes Lietuvoje visgi netrukta ir dorų piliečių, kurie visada sugebės suardyt priešų pinkles. —**Liet. Pilietis.**

Kaunas 23—VI—1922 m.

Rathenau'o užmušimas

Vokiečių užsienio ministerio ministerio Waltero Rathenau'o užmušimas apskritai yra skaitomas sekme gudriai sugalvoto monarchininkų suokalbio vokiečių respubliką nusmaugti. Šita žudynė vėl atkreipė Vokietijos akis į pavojų iš monarchininkų pusės ir suvienijo darbininkų unijas, socialistų ir komunistų partijos ir liberalų grupes išlaikymui tų menkų, bet brangiai įgytų laimėjimų kruvinaisiais karo ir po karo metais.

Rathenau buvo tvarkingiausias diplomatas dabartinėj valdžioj ir jis darė galingos įtakos į jos reikalų vedimą. Jis buvo milioninkas, žydas, filosofas, pramonietis ir diplomatas, mėginusis sužmoninti ir sulaisvinti dabartinę kapitalizmo tvarką. Jo derybos su Sovietine valdžia pasibaigė garsia Vokiečių sutartimi su rusais, kuri užtemdo Genuos konferenciją.

Šauksmas "respublika pavojuj" skatina reichstagą priimti aštrias įmones pavojingiems monarchistinių suokalbininkų veiklumams varžyti. Viena tokių įmonių yra įsteigimas valstybės teismo respublikai ginti. Teismas susidės iš septynių narių, kurių tris skirs augščiausis teismas, keturis prezidentas. Prezidentas jau išleido kelis įsakymus tuoju reikalu. Teisingumo ministeris paskelbė, kad tuojaus bus paduotas reichastagui projektas duoti amnestją komunistams. Nepriklausomųjų socialistų vadas Crispien pareikalavo, kad visi buvusieji kariai (oficieriai) butų paleisti iš kariuomenės ir policijos ir kad buvusiųjų valdančių šeimų nuosavybė butų konfiskuota. Taipgi pranešama, kad valdžia turėjusi pasikalbėjimą su partijų vadais apie galimybę ištremti veikliuosius monarchininkus.

Socialistų partijų ir darbininkų unijų demonstracija Berline paskutinį pereito mėnesio septintadienį ir Visuolinos amatinių unijų federacijos paskelbimas 24 valandų visuotino streiko visoj Vokietijoj paskutinį pereito mėnesio ketvirtadienį pažymi griežtą darbininkų pasirįžimą kovoti su reakcija.—Justice.

Iš Mokslo Srities

IŠRUTULA.

Nesenai Skandinavijoje tapo atrasta tam tikra gintaro rūšis, kurioje rasta šimtai suakmenėjusių skruzdžių. Gintaras yra krištoliniai skaidrus ir per jį galima matyti, kad tos skruzdės priklauso gerai žinomai eiropinei skruzdžių veillei, kuri lig šiol teberandama tam tikrose pasaulio kraštuose, žinoma, nėra nieko nuostabaus dar tame, kad atrasta gintaras su skruzdėmis, bet nuostabu, kad jis yra kelių milionų metų senas. Geologiniais daviniais galima įrodyti, kad šitas gintaras paeina mažiausia nuo tų laikų, kada dinosarai rėpliojo po žemę.

Gerai prisižiurėjus šitoms skruzdėms, yra aišku, kad jos ne tik yra lygiai tokios, kokias turime šiandien, bet jos nei kiek nėra atsimainę, bent anatominiai, nei didumu, nei kokiu kitu budu, išvaizda, ar forma. Paviršutiniai, tarytum nėra nieko ypatingo tame posaky, bet keista, kad toks augštai kulturingas vabzdys kaip skruzdė visai neapkistų per tokį ilgą laiką.

Suprantama, kad gintaro šmotelis mums nieko nepasako apie pirmesniuosius šitų skruzdžių papročius, niekas neatrodo sveiko priešistorinio skruzdyno. Fiziniai mes žinom, kad skruzdė neatsimainė, bet jei mes galėtume pavartoti žodį "dvasiniai," — nes skruzdės be abejo turi gana augštą nuovokos laipsnį, — tai mes negalėtume pasakyti tikrai, kad priešistorinė skruzdė "dvasisiai" buvo ta pati, ką šiandien.

Išrutula yra keistas daiktas. Atrodo, kad tam tikros gyvulių veislės stovi ant vietos fiziniai ir "dvasiniai" tukstančių tukstančiais metų. Pavyzdžiui, paimkime katę. Nors žinome, kad gal keli šimtai tukstančių metų atgal musų dabartinė naminė katė buvo laukinė, bet kaip toli siekia žmonijos istorija, katė nei kiek neatsimainė. Senovės aigiptiečių katė už dešimties tukstančių metų atgal, buvo lygiai tokia, kaip ir šiandien. Išrutulos čia matoma nedaug. Katė tuomet, kaip ir dabar, gaudė peles, medžiojo paukščius ir darė visokius kitus šposus, kokius dabartinė katė daro. Galima sakyti, kad dešimts tukstančių metų kokios nors gyvulių veislės gyvenime yra palyginti menkniekis, bet tenka abejoti, kad katė pakitėtų per šimtą tukstančių metų, jei ji gyventų tose pačiose sąlygose. Galima tvirtai sakyti, kad negalėtų kalbėti, ar skaityti, ar įgyti kitus labai nuostabius papročius. Vienok mes galime labai klysti tame.

Šitaip, pav., nėra tinkamo pamato tam, kodel dabarties žmogus yra tuo, kuo jis yra. Žmogus, matomai, yra didele išimtimi iš gyvulių karalijos, nes, geologiniai kalbant, palyginti trumpu laiku jis labai persimainė. Mes kalbame ne apie dvasines permainas, o apie fizines. Šitaipos, kiaušiai, kuriuos mes iškasame, parodo, kad, pav., priešistorinis urvinis Neandertalio rušies žmogus sudėtimi buvo kitokis negu naujovinis žmogus. Pav., daug mažiaus fizinės permainos įvyko pas katę per tolygų laikotarpį. Ar tas mums tenka priskaityti vien tik smegenims?

Nėra klausimo, kad civilizacija baisiai paveikė į fizinę žmogaus sudėtį. Iš gyvulių, kurie dažniausia maino savo paprotį, žmogus stovi pirmoj vietoj. Katė daro tą patį iš gentkartės gentkartėn, iš šimtmečio šimtmetin. Antra vertus, žmogus, ačiu tam daiktui, kurį mes vadiname civilizacija, maino savo paprotį labai dažnai. Jis yra arba žemdirbys ir dirba sunkius darbus, arba jis yra raštinės darbininkas, kur jis turi nedaug progos savo kunui ir raumenims panaudoti. Mums lengva suprasti, kad jei šeima per ištisus šimtmečius pasiliks ukininkais, tai jie išduos visai kitokios rušies žmogų, negu šeima, kuri per ištisas gentkartes gamino tik raštinės tarnautojus.

Ką visa tai įrodo? Tas parodo, kad išrutuloje apystovos visuomet esti svarbiausiu veiksniu. Ve kodel žiogas, kuris per tukstančius metų išgyveno tarp žalių lapų, įgijo žalią spalvą nuo savo apystovų.

Tenka abejoti, ar žmogaus smegens yra kitokios negu pas buvusį urvinį žmogų. Senovės aigiptiečiai ir senovės romėnai turėjo tokias jau geras smegenis kaip ir mes; daugumas net tvirtina, kad daugelyje daiktų jie protu stovėjo augščiau už mus. Jie tikrai stovėjo augščiau fiziniai ir mes negalime tvirtinti, kad civilizacija yra palaiminimu žmonijai fiziniai. Žmogus gali be reikalo didžiuotis savo smegenų augiu. Nevisuomet buva kuo didžiuotis ir mums sunku yra pasakyti, kad skruzdinė civilizacija nestovi augščiau žmonių civilizacijos. Kiekvienas, kas tam tikrą ilgį laiko prisižiuri skruzdžių gyvenimui, ateina prie šito išvado.

—Sciens and Invention.

KAUNO MOKSLEIVIAI KLAIPĖDOJE.

Pirmosios Kauno Gmnazijos mokiniai ir mokinės šių metų birželio mėn. padarė garlaiviu ekskursiją Klaipėdon, kad arčiau pažinus tą vienintėlį Lietuvos uostą. Klaipėdiškiai lietuviai labai širdingai priėmė Didžiosios Lietuvos moksleivius ir kad nereikėtų moksleiviams sustoti viešbučiuose, kiekvienas paėmė pas save po vieną kitą jauną svečią. Išvažiuojant iš Klaipėdos moksleivių orkestras norėjo užgriežti Lietuvos himną, bet vietinė policija jiems tai uždraudė. Tuomet vienas iš palydėjusios minios prusų lietuvis sušuko: "Bet visgi neužmirškite, kad mes esame Lietuvoje!" Tie žodžiai taip sujudino moksleivius ir štovinčią ant kranto minią, kad šauksmams "valio", "lai gyvuoja Lietuvos Klaipėda!" nebuvo galo. Jaunuoliai patrijotingo upo pagauti verkė, taip pat riedėjo ašaros ir lydėjusiems juos prusų lėtuviams, matant priaugančią gražiai auklėjamą savo tautos kartą, pilną energijos, entuziazmo ir didelės Tėvynės meilės.

Lietuvos Informacijų Biuras.

Jonesi Kreditoriams

(Cleveland Standard Parts kompanijos šėrininkams)

Taipjau American Road Machinery Co.

Agento Jonesio pereitais metais apgauti žmonės gavo nuo jo Cleveland Standard Parts, o taipgi American Road Machinery Co. kompanijos šėrus. Kas iš Jonesio kreditorių dabar norėtų už tuos šėrus gauti pinigų, tegul kreipiasi į musų ofisą. Mes pirksime Cleveland Standard Parts kompanijų ir Am. Rd. Mach. šėrus pagal marketo kainos. Galite ateiti kasdien nuo 9 iki 5 val. į ofisą Lane Richards & Co., 611 Union Bank Bldg., 25 No. Dearborn St. Atsineškite kartu ir šėrus.

Lane, Richards & Co.

CHICAGOS :: ŽINIOS ::

VĖL MEGINO ĮKĄSTI "NAUJIENAS" — NEPAVYKO.

Jamontas vėl bėgo skųsti "Naujienas".

Pereitą pėtnyčią jisai atėjo su savo advokatu į teisėjo I. Ryano rumą reikalauti, kad butų padaryta "Naujienų" biznio apyskaitų peržiurėjimas (auditing) Bendrovės lėšomis, ir kad butų sutrukdytas nuo važiavimo Lietuvon redaktorius, P. Grigaitis.

"Naujienų" gynėjai pareiškė, kad administracija neatsisako parodyti Jamontui biznio knygas, ir jeigu jisai nori, jisai gali pasamdyti ir "auditorius" toms knygoms peržiurėti; bet už "auditorių" darbą jisai turi pats iš savo kišenės mokėti, nes Bendrovė samdo "auditorius" tiktai metų gale. Jamonto advokatui dar vis smarkaujant, teisėjas paklausė jo, ar jisai gali paremti savo kliento reikalavimą kokiu nors augštesniojo teismo nuosprendžiu tokiam klausime. Advokatas prižadėjo ateiti ant rytojaus su "parėmimu."

Tuo budu subatoje teko dar kartą stoti prieš tą patį teisėją. Skundiko advokatas tečiaus nesugebėjo nieko surasti. Jo cituotasai "keisas" iš teismo rekordų pasirodė neturįs vertės šiame klausime, ir teisėjas atmetė jo reikalavimą.

Po šitokio nepasisekimo skundiko advokatas jau nebedrįso nė užsiminti apie redaktoriaus kelionę.

Nėra jokios abejonės, kad vienintėlis šito naujo skundo tikslas buvo tiktai padaryti "Naujienoms" daugiau kliučių ir išlaidų. Bendrovės biznio knygos yra vedamos kuogeriausioje tvarkoje, ir jas reguliariai peržiuri kasmet prisaikintieji "auditoriai". Bet privertus Bendrovę samdyti "auditorius" viduryje metų, butų galima pamažinti jos iždą kokiu tukstančiu dolerių (pernai "auditorių" bila buvo net didesnė, kaip tukstantis), o paskui butų progos šaukti, kad "Naujienų" išlaidos esančios perdidelės.

Tai vis del "labo" Bendrovės ir visuomenės!

3445 S. Halsted St.

Užsiėmimo Išpardavimas

Geresnės vertės, už mažiau pinigų. Pirk avalinę dabar kiekvienam šeimynos nariui.

Barefoot Sandals, rudi ir aprukinto elnio odos. Miera 6 iki 11. $1.75 vertės. Išpardavimo kaina **$1.25**

Vyriški rudi ir pilki audėkliniai čeverykai, visokio dydžio, $2.50 vertės, išpardavimo kaina **$1.95**

Moterims vieno dirželio sliperiai, $3.00 vertės. Išpardavimo kaina **$1.85**

Moterims juodi ir rudi oxfords visokio dydžio, $5.00 vertės, išpardavimo kaina **$2.98**

Vyrams čeverykai ir oxfordai juodi ar rudi, Goodyear milo, stailiški, geri dėvėjimui ir labai smagus

$2.98
$3.98
$4.98

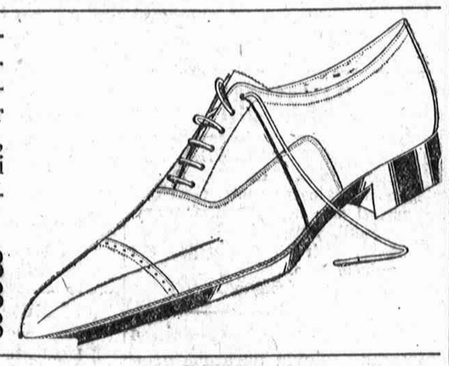

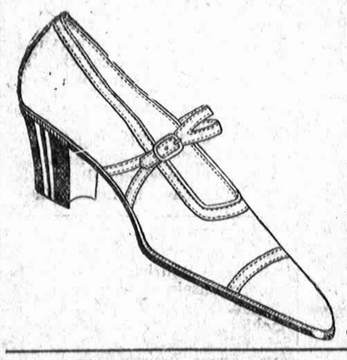

$1.95 iki **$4.95**

Moterims Čeverykai

ir šliperiai, stailiški ir ilgai laikanti, aukštais, ar žemais užkulniais rudi, juodi, balti ir įvairių madų, kurie užganėdins.

Merginoms balti Sliperiai

110 porų merginoms baltų audėklinių vienu dirželiu sliperiai. Reguliariai $2.50, visokio dydžio iki 3. Specialė išpardavimo kaina **$1.45**

Vyriški darbiniai čeverykai

Vyriški $3.50, elnio odos čeverykai, su vidutinio sunkumo ir padais. Juodi arba gelsvi; pardavimo kaina **$1.95**

Nepamiškite vietos

The Lion Shoe Store

3445 S. Halsted St.

Lietuvių Rateliuose

BRIDGEPORTAS.

Radiofono koncertai.

Nemanau, kad kas nors bandys užginčyti, jog Bridgeportas, Chicagos lietuvių kolonija, užima pirmą vietą progreso eigoj. Kas naujo kurnors atsiranda, Bridgeporto lietuviams tenka pirmutinė proga tai pamatyti ir pasigėrėti.

Štai kelios dienos atgal jaunas lietuvis teknikas, Br. Varašauskis su V. A. Graičiunu įtaisė Bridgeporto Naujienų skyriuj radiofoną. Kiekvieną vakarą lygiai aštuoniose, šiame skyriuje duodami radiofono koncertai. Įžanga visuomet dykai.

Radiofonas yra naujovinis išradimas, — ne stebuklas. V. A. Graičiunas, Naujienų Radio skyriaus vedėjas, gerai painformuoja Naujienų skaitytojus apie radio ir jo apsireiškimus. Bet skaitydamas, manai sau: gali buti taip, o gal ir ne. V. A. Graičiunas tatai nujausdamas ir pasistengė praktiškai išdemonstruoti radiofoną, kad parodžius, jog netik galima rašyti apie jį, bet kad su jo pagelba galima duoti ir koncertus, bei perduoti kitas žinias.

Aš ir gi turėjau progos porą vakarų klausytis radiofono koncertų, kuriuos duoda V. A. Graičiunas. Reikia pasakyti, kad neapsirikau atsilankęs į Naujiesų skyrių radiofono koncerto pasiklausyti.

Šios kolonijos lietuviai, matyt, labai užsiinteresavę šiuo nauju išradimu. Jie skaitlingai

(Seka ant 6 pusl.).

Pinigai Išmokėti Lietuvoje

Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius gavo pranešimą iš Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko, kad siųstieji iš Amerikos pinigai tapo pilnai išmokėti sekantiems asmenims, ir prisiuntė kvitus su paėmėjų parašais.

Pinigus gavo:

Perlaidos:
11940/148 O. Ungailaite
12348 A. Ališiuniene
12572 M. Česna
12648 J. Rimševičius
12698 J. Kazlauskienė
12744 P. Kimbizauskas
12810 P. Kimbizauskas
12810 T. Gečius
12816/490 J. Ungailaite
12856 O. Vasiliauskiene
12858 J. Laurinaičius
12868/491 A. Norkus
12871/650 I. Bubulius
12891/651 F. Paulius
12898/628 K. Sabockis
12923/655 A. Račkauskas
12981 V. Kukštis
13015/584 A. Kiltiniene
13048 C. Kindriene
13069/663 A. Mumta
13083/602 J. Gužauskis
13090/603 V. Radžius
13094 J. Juodaičius
13103/605 M. Diglaitei
13114/608 J. Jankauskas
13175/666 P. Juška
13176/667 V. Juškienė
13186/668 M. Urniežiene
13229/703 J. Jurgilas
13251 A. Uksus
13264/706 J. Mikutis
13282/708 M. Zemleckiene
13283 S. Kranauskaite
13300/764 J. Augaitis
13315 T. Kukstas
13319 M. Dambrauskiene
13320 J. Grabliauskas
13326 J. Stuskus
13342/770 U. Barketienei
13361 J. Grigalevičius
13386 J. Naudzius
13390 B. Puskunigis
13397/777 A. Ferinli
13407 M. Juodiene
13421 P. Gerbauskienei
13441 J. Brikas
13448 J. Latvienui
13449/798 U. Mačiukiene
13452/799 P. Kromelaite
13556/834 O. Kristopai
13459 M. Miknaičiute
13464 P. Krikščiunas
13473 M. Virgauskiene
13485 M. Aukšteliene
13491 K. Norbertas
13499 V. Kriščiunui
13506 J. Lingienei
13507 J. Lingiene
13511 R. Gaurauskiute
13520 J. Silkunui
13526/820 A. Mockaite
13527 J. Kalasavičiui
13528 O. Svereckiene
13539 J. Kalinauskui
13541 J. Žilinskui
13550 J. Valugai
13576 M. Kvekšas
1358z1 J. Popierienei
13585 P. Kasiuliui
13587 K. Abramavičienei
13593 J. Augustinavičius
13594 J. Ramoška
13604 A .Kukieniui
13623 S. Svarkaitė
13632 K. Savickiui
13635 T. Liudkaitei
13639 E. Stasiulionienei
13641 V. Zalubai
13646 U. Pranckevičienei
13650 K. Bagušiui
13662 M. Orlauskaitei
13684 S. Poneliui
13690 K. Matusevičiui
13624 A. Jaras
13698 F. Jurkseniai
13703 K. Maleskiui
13713 O. Gežis
13716 M. Gražytei
13717 S. Jukniutei
13721 J. Juozapavičiui
13722 J. Judeikienei
13723 B. Žuglienei
13728 M. Ragauskiui
13731 R. Beinaravičienei
13732 A. Montvilui
50379/586 P. Steponavičiute
50391/612 O. Naugžmanienei
50393/587 P. Urbutiene
50410/585 E. Tenikaite
50457/704 K. Andriuškiene
50476/771 M. Šeputienei
50482 M. Remeikienei
50487 A. Januškius
50493 P. Kutas
50496 U. Čekiene
50506 O. Šultaite
50511 A. Vaičiulis
50513 M. Slaveckienei
50514 E. Kvedarienei
50515 L. žalkovskiui
50535 P. Gataveckui
50550 J. Benduraitis
50554 J. Butkelis
50561 J. Pranckui
50564 A. Binkiui
13572 P. Danaičiui
50573 A. Sereikiui
50580 A. Dutkienei
75041/494 A. Mažutiene
75060/662 M. Šneideraitei
75080 F. Juškui
75085/800 D. Šimkiene
75087 R. Lernatavičiene
75091/828 I. Kukšta
75095 F. Kanušiui
75108 A. Stelengiui
85038 P. Mačiulaite
85085 K. Jurguliunienei
85091/822 J. Pužauskiui
85094 P. Grigaliunui
85100 T. Vilimaičiai
85101 J. Vilimui
85103 J. Uasiui
85104 A. Novickui
85105 N. Gudunui
90018/630 K. Jurijonas
90019/631 V. Rupšys
90025 O. Mikalauskiene
90026 O. Kunčiene
90027 B. Mikalauskaite
90028 A. Budžiene
95013 K. Urboniene
95022 M. Kuodienei
95024 J. Baltuškai

Kvitai su paėmėjų parašais randasi "Naujienų" ofise.

ŠIANDIE PINIGŲ KURSAS
Siunčiant Lietuvon per mus:
25c. už 100 auks.
arba
400 auks. už $1.00
Pigesnis kursas siunčiant didesnes sumas
Pristatymas užtikrintas
Trumpame laike
Central Manufacturing District Bank
State Bank—
Clearing House Bank
1112 West 35th Street
Turtas $6,000,000.00

Dr. AL. DAVIDONIS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas: 2816 So. Michigan Ave.
Valandos:
nuo 10 ryto iki 3 val. po piet.
Telefonas Victory 9082

Tel. Austin 737
DR. MARYA DOWIATT—SASS
Kątik sugrįžo iš Californijos ir vėl tęs savo praktikavimą po No. 5208 W. Harrison St.
Valandos 8—12 kasdieną ir 6—8 vakare išskiriant nedėldienius.

Rezidencijos tel. Van Buren 0294
Ofiso tel. Boulevard 9693
Dr. A. A. Roth
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moteriškų, Vyriškų, Vaikų ir visų chroniškų ligų.
Ofisas: 3354 So. Halsted St., Chicago
Valandos: 10—11 ryto; 2—3 po piet, 7—8 vak. Nedėliomis 10—12 dieną
Res. 1139 Independence Blvd. Chicago

DR. P. ŽILVITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3243 South Halsted St.
Tel.: Boulevard 7179
VALANDOS:
9 iki 12 pietų, 6 iki 8 vakare
Rezidencijos Tel. Fairfax 5574
Chicago.

Dr. Yuška
1900 So. Halsted St.
Tel. Canal 2118
Ofiso valandos nuo 10 ryto iki 8 vakaro
Rezidencija 2811 W. 63rd St.
Tel. Prospect 3466

Dr. Maurice Kahn
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
4631 So. Ashland Ave.
Tel.: Yards 994
Ofiso val.: 8 iki 10 v. ryto, 1 iki 3 ir 7 iki 9 v. nedėldieniais nuo 10 iki 1 val. po pietų.

Canal 0257
Naktinis Tel. Canal 2118
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Valandos: 11 iki 12 ryto; 1 iki 8 po piet, 6 iki 9 vakare
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto
1821 So. Halsted St.,
Kampas 18 ir Halsted St.

Tlephonas Yards 5032
DR. M. STUPNICKI
3107 So. Morgan St.,
CHICAGO, Ill.
VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 5 iki 8 vakare.
Nedėlioms ofisas yra uždarytas

Telephone Yards 5834
DR. P. G. WIEGNER
Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 iš ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak.
3325 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. A. J. BERTAŠIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3464 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Tel. Boulevard 5913
Ofiso valandos: 6—8 vak.
Residencijos Tel. Boulevard 1042

Telephone Yards 1532
DR. J. KULIS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Ofiso val.: 9 iki 12 pietų,
6 iki 9 vakare
3259 So. Halsted St., Chicago.

Lietuvių Rateliuose.

(Seka nuo 5-to pusl.)

lankosi į radiofono koncertus. Ateina seni ir jauni, dideli ir maži ir su nepaprastu įdomumu žiurėdami klausosi ir stebisi kaip iš rago liejasi malonus balsas artistų bei artisčių, kurių čia visai nematyt.

Įrengėjai šio radiofono, norėdami duoti progos didesniam skaičiui lietuvių susipažinti su nauju išradimu ir išgirsti jo pagelba duodamų koncertų, žada dar palikti radiofoną Naujienų skyriuj dienaikitai ilgiau, taip kad visi norintieji žmonės galėtų dar pamatyti šį naują išradimą.—Vr.

ROSELAND.

Kaip spešeldemokratai "prenumeruoja" savo gazietą Abraomo pavaldiniams...

Jau bus gerokas laikas kaip čia susisuko sau lizdą Strazdo—Kaičio—Jamonto spešeldemokratų "partija". Kaip jiems čia vyksta, da nepatyriau. (Spešeldemokratams "šifkortes" važiuot pas Abraomą jau pardavinėja...—Zec.). Bet roselandiečiai labai kreivom akim į juos žiuri, kaipo į nelemtus "svečius".

Vieną gražią dieną savo laiškų dežutėj radau spešeldemokratų gazietą, adresuotą vienam žmogui, kuris jau 15 metų kaip čia nebegyvena. Tariau sau, kad jau atsiųsta, tai žingeidumo delei reikia ją perskaityti, nors ji ir ne man priklauso.

Na ir ir atsisėdęs sau ramioj vietoj pradėjau skaityti Visą pirmą puslapį perskaičiau, bet neužtikau nei vienos šviežios žinutės: visos žinios senos. Biskį pasiraukęs verčiu antrą puslapį, tikėdamas, kad gal nors čia ką įdomesnio rasiu. Bet apsirikau. Tiesa, čia buvo parašyta neva keletas straipsnelių, jei galima juos taip pavadinti, bet jie atrodė lyg butų paskutinėj gavėnios pėtnyčioj — ir tai dar prieš pat pietus— parašyti... Skaitau "Kas girdėt pasaulyj," bet ir čia "autorius" turbut rašė visai nieko pasaulyj nenugirdęs, nes kad ir žinutėj "Jungtinės Valstijos" buvo tik keturi nevykę sakyniai apie Ameriką, o dvidešimts apie Vokietiją, taip kad nebuvo galima suprasti ką 'autorius" norėjo pasakyti. Arba vėl kitoj vietoj, kur pasakyta, kad "geniai sujudo. Liepos 1 d. pradeda veikti. Pastarasai Darbo Tarybos tarimas ytin stipriai nukapojęs darbininkams algas". Na, ir kad geras suprask sveikas ką "autorius" norėjo čia pasakyti? ("Autorius" turbut turėjo "šrain digri", kada jis šį "straipsnį" rašė... — Zec.).

Ir taip visos gazietos špaltos užpildytos vien tik mišiniu ir šiukšlėmis. Nieko rimto bei naudingo nesuradau nei už sužaliavusį grašį. (Tat kam-gi už tai butų spešeldemokratų gazieta?...— Zeceris).

Kaimynai vėliaus pasakojo, kad kokia tai apijuodė bobutė (dar gerai, kad ne "fleperis"... —Zeceris) du galionu skystimėlio (turbut "šrainerienės?" — Zeceris) pristačiusi gazietos "redaktoriui," taip sakant, del "pep"... Mat sako, kad "redaktoriui" plunksna visai sudžiuvus...

Perskaitęs spešeldemokratų gazietą turėjau eiti laukan, taip sakant, tyru oru pakviepuoti... Išėjęs netikėtai sutikau savo draugą ir papasakojau jam kokią gazietą aš skaičiau, ir kad spešeldemokratai pradėjo siuntinėti ją vienam žmogui, kuris jau 15 metų kaip čia nebegyvena.

—Tai dar pusė bėdos, — atsakė jis. — Į mano "stubą" siunčia vienam žmogui, kuris bus jau 11 metų kaip pas Abraomą bulves skuta...

—Ar nebutų geriau, jeigu spešeldemokratai pasiųstų savo agentą pas Abraomą gazietai prenumeratų rinkti?... šyptelėjau savo draugui.

—Ir aš tikiu, kad jiems kitos išeities ir nėra...—šyptelėjo draugas.

Dar kiek smulkmeniškai apie tai pakalbėjus, mudu nutarėva eiti pas spešeldemokratus ir patarti jiems, kad jie pasiųstų savo agentus pas Abromą rinkti gazietai prenumeratų. Nes, kai vėliau paaiškėjo, tai jie tik tokiu budu gali gauti prenumeratorių... O tokiu agentu be abejo, tinkamiausias asmuo butų Ja-Ja jamontas... (Kam čia tamstoms dar tokią sau "turbaciją" daryti, nes, kaip man teko girdėti, spešeldemokratai ir be tamstų patarimo jau pradėjo daryti "kontraktą" su "undertėkeriu," kad šis visą spešeldemokratų štabą ir gazietą nugabentų į "anapusį"... Tat geriau sukalbėkite jiems po vieną "amžiną atilsį"... Zec.).

— J. Pupa.

Atsiimkit laiškus iš Pašto

Šie laiškai yra atėję iš Europos. Kam jie priklauso, tegul nueina į vyriausįjį paštą, (Clark ir Adams gt.) atsiimti. Reikia klaust prie langelio, kur padėta iškaba "Advertised Window" lobėj nuo Adams gatvės, **pasakant laiško NUMERĮ,** kaip kad šiame sąraše pažymėta. Laiškus paštas laiko tik keturioliką dienų nuo paskelbimo.

4212 Parashis Jhon A.
4213 Rogakenis Gust
3 Bartuszewiczus Edwarden
6 Benusaitis K
13 Cepurnaite Agota
21 Gaucas Jozapas
47 Maciukiniu Adomui
49 Melinskas Vilem
52 Palonis Frank
55 Pefranskui Lindrikini
60 Preidis Pavilas
64 Riehasius Valter
68 Salvaitis J.
69 Sabeckis Boleslavas
77 Skusevicu Jozapui

Pranešimai

Bridgeport. — Apšvietos Jaunų Mergaičių Choro repeticijos yra laikomos kas nedėldienis nuo 12 iki 2 v. po pietų Fellowship svet., 831 W. 33 Pl., — **M. M. Juodis.**

North Sides Draugijų Saryšio extra susirinkimas įvyks panedėlyj, liepos 17 d., Liuosybės svetainėj. Be delegatų į šį susirinkimą kviečiamos yra ir priklausančių Saryšiui draugijų valybos, pasitarti del varžančio ateivius biliaus. — **Komitetas.**

Bridgeport. — Chicagos Lietuvių Auditorium Bendrovės direktorių extra susirinkimas bus šį vakarą, liepos 17 d., 7:30 v. v., papprastoj svetainėje. Visi direktoriai malonėkite laiku susirinkti, nes bus daug svarbių reikalų aptarti. — **A. Zalatorius.**

Roseland. — L. S. M. Ratelio susirinkimas įvyks utarninke, liepos 18 d., 8 v. v., C. Strumilo svetainėj. Visi rateliečiai kviečiami butinai jame dalyvauti. — **Valdyba.**

North Sides Draugijų Saryšio extra susirinkimas įvyks panedėlyj, liepos 17 d., 8 val. vak., Liuosybės svetainėj. Be delegatu į ši susirinkimą kviečiamos yra ir priklausančių Saryšiui draugijų valdybos, pasitarti del varžančio ateivius biliaus. — **Komitetas.**

ASMENŲ JIEŠKOJIMAI

JIEŠKAU DRAUGO RAMUSIO Kauniečio, iš Pandėlio valsč., Valiuliškių kaimo. Taipgi jieškau ir kitų pažįstamų.
JOHN PILIPOWIČIUS,
3732 Deodor St.,
Indiana Harbor, Ind.

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

STOGŲ DENGĖJAI
Kiauri stogai sutaisomi ir gvarantuojami, $4.00. Automobilių trokų patarnavimas visoj Chicagoj ir apielinkėj. Įsteigta 34 metai. Didžiausias ir geriausiai įrengtas stogų dengimo jardas Chicagoj. Tiktai patyrę unijos darbininkai čia dirba. J. J. Dunne, Roofing Co., 3411-3413 Ogden Ave. Tel. Lawndale 0114. — Visi Skyriai.

A. J. KALASAUSKAS
Vienatinis žmogus West Sidėj, taisytojas visokių naminių rakandų (furniture). Tame biznyje jau 25 metai. Kas pas mane kreipsis, bus pilnai užganėdintas.
2123 W. 23 St.

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

DIDYSIS CHICAGOS, COOK PAviete, fėrai greitai bus, Maywood, Ill. Rug. 26 iki Rugs. 4. 10 didelių dienų ir naktų, kurios patrauks 250,000. Norinti red-hot minkštų gėrimų, ice cream etc., turi matyt managerį, room 226, 31 W. Lake St. Prieinamos už vietą kainos.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ ir MOTERŲ

REIKIA vyrų ir moterų valdžios darbui, pašto klerkų, laiškinešių, geležinkelio klerkų, moterys, kaipo klerkos—typistės etc. O'Brien School, 219 S. Dearborn St. Room 209.

REIKIA audėjų vyrų ir moterų rankomis audžiamų staklių (varstotų), lygiems kaurams austi; darbas nuo šmotų.
Kreipkitės tuojaus.
OLSON RUG CO.,
1500 W. Monroe St.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKIA 50 merginų prie lengvo dirbtuvės darbo. Gera mokestis, nuo šmotų.
American Insulated Wire Co.,
954 W. 21st St.

REIKIA

MERGINŲ 100 MOTERŲ

16 iki 25 metų patyrusių operuotojų foot preserių ir punch preserių. Patyrę operuotojos gali padaryti iki $30 į savaitę. Galime panaudoti kelias pradines—mokintis apie 18 metų. Atsineškit gimimo metrikus. Ateikite pasirengę dirbti 7:30 ryto.
VICTOR MFG. & CASKET CO.,
5750 W. Roosevelt Rd.

REIKIA apsukrių merginų, tarpe 18 iki 25 metų, dirbti prie dešrinių žarnų. Nuolatinis darbas, gera alga.

Kreipkitės į superintendento ofisą.
OPPENHEIMER CASSING CO.
1016 W. 63rd St.

MERGINŲ
REIKIA LENGVAM
DARBUI.
JOSLYN MFG. CO.,
37th & Morgan Sts

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKIA salesmanų — turime labai puikia pardavojimo propoziciją. Apsukrumas vadovauja — gera komisina, kurią galėsite padaryti pinigų. Musų žmones uždirba nuo $100 iki $300 į savaitę. Turi kalbėt gerai angliškai. Klauskit Mr. Herris, 611 Union Bank Bldg., 25 N. Dearborn St.

REIKIA 50 vyrų prie dirbtuvės darbo. Gera mokestis.
AMERICAN INSULATED WIRE CO.,
2025 So. Morgan St.

REIKIA vyrų į geležies atmatų jardą.
Atsišaukite.
PEOPLES IRON & METAL CO.
5835 S. Loomis Blvd.

DARBININKŲ reikia, kaipo pagelbininkų prie mašinų — nuo šmotų darbas — patyrimas nereikalingas.
Ateikite prisirengę dirbti.
ACME STEEL GOODS CO.,
2840 Archer Ave.,

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKIA MURININKŲ

218 E. 69th Place, 67th ih Ridgeland, 6810 Ridgeland; 70th & Chappell, 73rd ir Phillips; 76th & Union, 51st ir Woodlawn. Nuolatinis darbas visą dieną.
TURNQUIST CONSTRUCTION COMPANY,

REIKIA vežėjų prie dubeltavo vežimo.
Kreipkitės tuoj:
D. GOLDSTEIN,
3216 W. 13th St.

REIKIA karų taisytojų wood body freight karių, nuolatinis darbas, geras nuo šmotų.
THE STREETS CO.,
West 48th and So. Morgan St.

REIKIA bučerio suprantančio savo darbą. Geram darbininkui, gera mokestis.
858 W. 33rd St.

REIKALINGAS duonos išvažiotojas. Seni kostumeriai. Reikalinga kaucija. Atsišaukite tuoj 3838 S. Kedzie Ave.,
Tel.: Lafayette 5044

REIKIA agentų — stuba nuo stubos — dideli pinigai — patyrimas nereikalingas. Rašykit tuoj pas "Alberta", 2338 W. 23 Place, Chicago, Ill.

!! REIKIA !!
Paprastų darbininkų į galvanizavimo skyrių. 42 centai į valandą. Joslyn Mfg. & Supply Co., 3700 S. Morgan St.

!!! REIKIA !!!
Molderių ir mokintis molderystos ir paprastų darbininkų. Kreipkitės tuojaus samdymo Skyrių: Illinois Malleable Iron Co. 1760 Diversey Parkway.

VYRŲ REIKIA Į SCRAP IRON YARD. GERA UŽMOKESTIS, 10 VALANDŲ Į DIENĄ.
PRICE IRON & STEEL CO.,
67th ST. & 48th AVE.

RAKANDAI

PARDAVIMUI RAKANDAI DEL 8 kambarių flato. Riešuto medžio miegamas kambarys, parlioro rakandai apsiuti skura. Kaurai, fonografas, grojiklis pianas, lempa pastatoma ant žemės ir tt. Turiu parduoti iki rugpjučio 1mo.
4643 So. Michigan Ave.

PARDAVIMUI rakandai 4 ruimams. Turiu parduoti greitu laiku ir už pigią kainą. 4800 Gunninson Ave. & Cicero Ave., Phone Kildare 4953.

AUTOMOBILIAI

PARDAVIMUI (Jeffry) automobilius 18 metų gerame stovyj. Parduosiu pigiai. Priežastis — pardavimo neturiu kur laikyti. 3300 So. Union Ave.

PARDAVIMUI

DIDELIS BARGENAS
Pardavimui saliunas visokių tautų apgyvento vietoj. Biznis daromas geras. Priežastį pardavimo patirsite ant vietos.
3564 So. Halsted St.

PARDUODU PIGIAI SALIUNĄ.
MRS. ADOMAITIS,
5438 So. State St.,
Chicago.

PARDAVIMUI garadžius, biznis išdirbtas ir vieta labai gera, —kito garadžiaus arti nėra. Vieta randasi arti bulvaro ir prie bizniavos gatvės South Sidėj. Atsišaukite tuojaus. Klauskite: Anton Visbaras, 3241 S. Halsted St., antros lubos.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI saliunas, turiu apleisti miestą, visi įtaisai yra savi. Parduosiu pigiai.
3901 So. Federal St.

KAS NORI UŽSIDĖT BUČERNE arba grosernę, pirkit pigiai "aisbaksi, skėlas" ir kitus įrankius. Parduosiu greit ir pigiai.
Atsišaukit:
MIKE GARBACZ,
10506 Erickson Ave.,
Pullman, Ill.

EXTRA VIENA IŠ DVIEJŲ
Pardavimui grosernė, ice cream ir kendžių krautuvė; taipgi bučernės visi įrankiai. Galima ir šviežią mėsą laikyti. Biznis senas, gerai išdirbta. Vieta apgyventa lietuvių arba parduodu 4 akrų vietą farmą prie Chicagos. Savininkas A. Raugelis, 3537 So. Wallace St.

BRIGHTON PARK
Pardavimui saliunas ir bučernė ant 6 kampų tik 1 saliunas per 3 blokus, šiaip ir taip tik ta viena bučernė. Vieną iš dviejų galite pirkti.
2559 W. 39th St.,
Pershing Road.

PARDAVIMUI PIGIAI KAMPINIS saliunas prie dviejų gatvekarių. Biznis išdirbtas, tirštai lietuvių apgyventa vieta ir kitų tautų. Ateikit apžiurėti ir patys persitikrinsit, kad gera vieto.
11501 So. Michigan Ave.,
Kensington, Ill.

KRIAUČIAI, TĖMYKIT
Pardavimui kriaučių šapa ir gent's furnishing krautuvė. Stakas vertas $2,000 ir fixtures $1,500 verti.
Lysas geras, renda pigi.
Pardavimo priežastis—labai svarbi.
Norinti išnaudoti gerą progą atsišaukite greitai. Pirmutinis, laimės.
Kreipkitės nedėlioj iki 4 val. po pietų.
ROSELAND PEOPLES TAILOR
10715 Michigan Ave.
Roseland, Ill.
Tel. Pullman 7219

FOTOGRAFŲ ATIDAI
Pardavimui puiki didelė Studio labai geroj vietoj; turi buti parduota į trumpą laiką. Tai yra nepaprastai naudinga proga jaunam lietuviui artistui, kuris nori savo ateitį pakelti. Atsišaukite į Naujienų Skyrių, 3210 So. Halsted St. num. 135.

BEVEIK DYKAI
Pardavimui grosernė labai geroj biznio vietoj; biznis cash, jokių kreditų nėra. Pardavimo priežastis labai svarbi. Kas pirmas atsišauks, tas laimės.
F. J. SZEMET,
4217 Archer Ave.

PARDAVIMUI ICE CREAM, kendžių, notions ir visokių daiktų krautuvė. Pardavimo priežastis mirtis. Kaina labai prieinama.
Kreipkitės:
W. WILMAN,
4323 So. Honore St.

PARDAVIMUI gerai apmokantis groseris, bučernė ir hardware krautuvės. Su ar be praper tės, arba imsiu partnerį. Gera vieta. Kreipkitės tik laišku Box 67, 1739 S. Halsted St.

NAMAI-ŽEME

DIDELIS BARGENAS

5 kambarių namas, elektros šviesos geras, vanduo ir maudynės, didelė barnė ir vištininkas, lotas 52 pėdų plačio ir 125 pėdų ilgio, 1 karvė ir apie 40 vištų, yra labai geroj vietoj, netoli nuo gatvekarių linijų, 2 blokai nuo 103 gatvės ir 2½ nuo Vincennes Ave. Del didesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:
F. M. JOGMINAS,
11247 Michigan Ave.,
Roseland, Ill.
Telefonas Pullman 0439

PARDAVIMUI BIZNIAVAS MURINIS namas 3600 Lowe Ave. Storas ir 3 flatai. Murinis garadžius pastatytas pereitais metais, vietos del 2jų mašinų. Parduosiu už $10,500, pusę įmokėti ,kitus ant pirmo morgečio už 6%. Atsišaukite P. Zelnis, 2928 Elston Ave., Phone Juniper 2714.

PARDAVIMUI už bargeną, piet-rytinis, piet-vakarinis ir šiaur-vakarinis kampai, 15-os gt. ir Kolin Ave. Lotai 20x125 pėdų ir liuosi nuo specialių mokesčių. S. H. Rosenthal — Central 2642.

PARDAVIMUI NAUJAS 4 KAMbariu namas su extra lotu, aržuolo baigtas, cimentuotas sklepas, su vėliausios mados įtaisymais labai gražioj dalyj miesto. Galima pirkti su labai mažai pinigų. Priimsiu už cash automobilių arba lotą.
3249 Neenah Ave. Armitage 6411

PARDAVIMUI farma, arba mainysiu ant namo ar mašinos. 63 akeriai žemės be gyvulių. Rašykit. P. Sasnauskis, R. 1, Brono, Mich.

NAMAI-ŽEMĖ.

PARDAVIMUI BIZNIAVA PRApertė šiaur-rytinis kampas Halsted ir 31-os gatvių, 75x128, kaina 35,000. Tinkantis automobilių patarnavimui ir sales room. Dubeltava gatvekarių linija ,transferinis kampas, dabartiniai įrengimai, vieno aukšto muras, už krautuvę rendos gaunama $350 į mėnesį. Lysas, išmokėjimai. $10,000 Savininkas 2603 S. Halsted St.

Lowe Awe., arti 32-os, 4 kambarių murinė cottage $1,600. Išmokėjimai $800 cash. Kreipkitės 2603 S. Halsted St., pirm 8 val. vak.

Union Ave., arti 36-os, 8 kambarių cottage, 2 rendos, 2 lotai. Kaina $3,300. Priimsiu $1,000 cash, likusius mėnesiniais mokesčiais.

Kreipkitės: 2603 S. Halsted St. pirm 6:30 val. vak.

May gatvė, tarpe 76 ir 77-os, didelis 30 pėdų lotas, su įtaisymais, ir ištaisyta gatvė; cemento šalygatviai suros, vanduo, vertas $1,500. Kaina $1,250. Kreipkitės Marx, savininkas, 7546 Peoria St., pirm 8 val. vak.

PERSKAITYK ŠĮ APGARSINIMĄ. Pardavimui labai pigiai namas garu šildomas 6 kamb. ir prie tam yra sodas iš 6 lotų. Sode vaisinių medžių su vaisiais yra 9 vyšnios, 8 obelys, 4 pyčios, 2 grušios, vynuogių, yra apie 15 bušelių. Yra agrastų, aviečių, serbentų, žemuogių ir visokių daržovių ir kornų. Yra mažiukė ežernė. Žiemos laike del saločių, 2 šantės del vištų ir 2 šantės del pasidėjimo. Parsiduoda iš ligos priežasties, labai gera proga kiekvienam, ateikit apžiurėti sodą pas savininką.
12131 So. Union Ave.
W. Pullman, Ill.

PARDAVIMUI 2 AUKŠTŲ MURInis namas ir sklepas pilnai įrengtas. Mašinšapė ir garadžius, 10 kambarių flatas viršuj. Gera proga, kur galima pinigų uždirbti, taipgi gaso stočiai, 3 gatvės — Peoria, Canalport ir 21-ma. Turiu greitai parduoti.

2 aukštų muras ir sklepas, bizniavas prapertė: krautuvė ir 6 kambarių flatas viršuj, garadžius užpakalyj, prie Halsted ir arti 35-os gatvių. Tinka visokiam bizniui. Apleidžiu miestą. Matykit ar kreipkitės:
S. G. TUPONICH,
1315 W. 18th St., Tel. Canal 1640

PARDAVIMUI AR MAINYMUI 116 akerių išdirbtos žemės farma. Illinois valstijoj. Gera žemė, 2 mylios nuo miesto, 60 dirbamos, daugybės vaisių.
F. MYSLIK,
2008 Blue Island Ave.
Pilsner Restaurant

PARDAVIMUI MURINIS 3 AUKŠtų, bizniavas namas. Saliunas, ir užpakalyj 4 dideli kambariai. Ant viršaus iš priekio 2 flatai po 5 kambarius, iš užpakalio du flatai po 4 kambarius, cimentuotas sklepas, gasas elektra, rendos $150 į mėnesį. Verta $13,500, bet greitam pardavimui parduosiu su bizniu ir pianu $1,500 vertės. Pardavimo priežastis nesutikimai partnerių.
3212 So. Wallace St.,
Tel. Boulevard 8979

PARDAVIMUI medinis namas, 4 kambarių, 2 lotai, 2 barnės, aptverta; daug vištų irančių. Parduosiu viską sykiu. Pigiai. 3633 W. 55th Pl.

PARDAVIMUI ARBA MAINYMUI 6 flatų muras; pečium apšildomas, visi po 4 kambarius, A. 1 padėjime. 2615 Emerald Ave. Šis yra bargenas, matykit mane šiandien C. Kibort.
LIBERTY LAND & INVESTMENT COMPANY,
3301 S. Halsted St.,
Tel. Boulevard 6775

PIET-RYTINIS KAMPAS 36-os ir Wallace gatvių. Vieno aukšto su krautuve namas ir barnė užpakalyj. Priimsiu $500 cash likusius mėnesiniais išmokėjimais. Kreipkitės prie savininko 2603 S. Halsted St. pirm 8 val. vak.

3713 Emerald Ave. 4 ir 4 kambarių cottage, abiejuose elektro šviesa ir tt. Priimsiu $500 cash, likusius mėnesiniais išmokėjimais. Kaina $2,000. Kreipkitės prie savininko 2603 So. Halsted St., pirm 8 val. vak.

3642 Union Ave., 2 aukštų muro namas 6 ir 7 kambarių, toiletai ir gasas. Priimsiu $1,000 cash, likusius mėnesiniais išmokesčiais. Kaina $4,500. Kreipkitės prie savininko, 2603 S. Halsted St., pirm 6 val. vak.

3644 Union Ave., 2 aukštų medinis namas po 5 ir 6 kambarius, gerame padėjime. Priimsiu $800 cash, likusius mėnesiniais išmokėjimais. Kaina $3,000. Kreipkitės prie savininko, 2603 S. Halsted St.

3652 Union Ave., 2 aukštų medinis namas po 4 ir 4 kambarius, gera prapertė. Priimsiu $700 cash, likusius mėnesiniais išmokėjimais. Kaina $2,500. Kreipkitės prie savininko, 2603 S. Halsted Street.

368 E. 69th St., 3 aukštų su sklepu murinė krautuvė ir 2 flatai. Priimsiu $2,500 įmokėjimo, likusius mėnesiniais išmokesčiais. Kaina $12.500. Kreipkitės prie savininko, 2603 S. Halsted Street.

2712 Emerald Ave., 3 aukštų murinis namas, 3 flatų po 6 kambarius. Puikių plytų budinkas, gerame padėjime, $1,500 cash, likusius išmokesčiais . Kreipkitės ir matykit savininką, 2603 S. Halsted Street.

DIDELIS BARGENAS

2 muriniai 8 pagyvenimų namai. Rendos neša $90 į mėnesį. Parduosiu pigiai, nes važiuoju į Lietuva. Namas randasi 1633 So. Canal St. Savininka galima matyt nuo 6 vak. Rutkauskas, 725 W. 17th St.

Jieškau agentų. Kas gali parduoti 6 lotus. Michigan valst. Visi lotai kampiniai ir prie pat Lake Wood stoties.

NAMAI-ŽEME

PARDAVIMUI pigiai 2, 4 kambarių flatai: gasas, elektra ir viskas gerame padėjime.
7250 So. May St.

PAGRIEBIMUI
Kampinis akeris, 2 blokai į pietus nuo Ogden Blvd., Berwyn, Ill., kuris susideda iš geros stubos, didelio tvarto ir vištininko; vištos, žasys ir jersey karvės. 150 pėdų grėpsų ir kitų fruktinių medžių; pavėsiui medžių ir puiki pievukė. Šaltinio ir miesto vanduo. Gasas, elektra ir suros. Viskas apmokėta. Turi but parduota šią savaitę, $4,900.
DRS. KABANA & KABANA
6622 W. 22nd St.
Chicago, Ill.
Tel.: Clyde 987 R.,
arba 128 N. Wells St.

PARDAVIMUI 2 flatų moderniškas namas; karšto vandenio šiluma. Kaina $8,500.00.
Kreipkitės:
6640 So. Winchester Ave.

TIKRAS BARGENAS
3-jų aukštų muro namas ir štoras su 4 flatais, netoli 46-tos gatvės ir Wentworth Ave., tinkas visokiam biziniui; vertas $15,000.00, tik už $8,500 engvomis išlygomis.
2 mediniai namai, netoli 46-os ir Princeton su dviems flatais kiekvienas. Tik $4,000 abudu.
2 — 2 mediniai namai, po 2 flatu kiekvienas su 6 kamb., elektra, maulynės ir sklepas; abudu tik už $8,500 Pusę cash, pusę 5 metams. Kreipkitės ar rašykite, L. Kovie, 4464 Princeton Ave., arba telefonuokite Yards 5101.

BARGENAS
Pardavimui nedidelė cottage, gera vieta vištų farmai. Savininkas apleidžia šalį Fred Bartunek 3235 Parkside Ave.

Pardavimui 3 bizniavos prapertės prie Bunker gatvės. Didelis bargenas, turi but parduota tuojaus. Kreipkitės tik laišku Box 68, 1739 S. Halsted St.

STOCKAI-ŠEROS

Mes superkame
LIETUVOS BONUS
augščiausia dienos kaina
L. KAUFMAN & CO.,
State Bank
114 No. La Salle St.,
Chicago, Ill.

MOKYKLOS

Mokinkis dressmaking.
Braižymo ,siuvimo — Dienomis ar vakarais.
Specialės vakarinės klesos bizniavoms merginoms, pasisiuvimui sau dresės.
VALENTINE DRESSMAKING COLLEGE
2407 Madison Street,
Kreipkitės ypatiškai arba rašykit išlygų paklausdami.
Sara Patek, pirmininkė.

KRIAUČYSTA
Kišenių dirbėjų, nuprosytojų, kirpimo, dezainimo etc., mokiname pigiai. Atdara nuo 7 val. ryto iki 9 val. vak.
TAILORS SCHOOL
1707 W. Division St.

AMERIKOS LIETUVIŲ PREKYBOS MOKYKLA
3106 S. Halsted St.
Mokina: lietuvių ir anglų kalbų, skaitliavimo, greitrašystės, knygvedystės, pirklybos teisių, abelnos istorijos, iškalbumo, lietuvių kalbos gramatikos.
Mokykla atdara: nuo 9 ryto iki 10 vak.

LEVESKIO MOKYKLA
Persikėlė
Mokina Lietuvių ir Anglų kalbų; Grammar School, High School ir Prekybos dalykų. Prirengia prie kvotimų į visas augštesniasias mokyklas. Dienomis: nuo 9:00 ryto iki 4:00 p.p. Vak.: 7:30 iki 9:30. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 12:30 v.p.p. mokina lietuvių gramatikos.
3301 So. Halsted St.,
kampas 33čios gatvės.

PRIVATĖS AUTOMOBILIŲ
$20 Instrukcijos $25
Jei nori turėt gerą darbą, tad ateik ir pasimatyk su mumis. Mokiname važiuot ir taisyt praktiškiausiu budu, visokio išdirbimo automobilius. Laisnius ir darbą užtikriname.
Dienoms ir vakarais klesos.
MUNSON SCHOOL OF MOTORING
1507 W. Madison St.